

Protokoll

PLATS OCH TID

KilArena, kl. 15:00–16:27

BESLUTANDE

LEDAMÖTER

Anders Johansson (S), ordförande
Kenneth Bengtsson (C), vice ordförande
Irene Lennemyr Winkler (M)
Åse-Britt Falch (S)
Pia Holmstrand (S)
Per-Olof Nilsson (S)
Stefan Sjökvist (S)
Eva Brunstein (S)
Berith Larsson (C)
Christina Bertilsson (M)

JUSTERING

PLATS OCH TID

Digital 2026-09-10

PARAGRAFER

§209-§244

UNDERSKRIFTER

ORDFÖRANDE

Anders Johansson (S)

JUSTERARE

Christina Bertilsson (M)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har
tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

SAMMANTRÄDE

Kommunstyrelsen 2026-09-08

SÄTTS UPP

2026-09-11

TAS NED

2026-10-05

FÖRVARINGSPLATS

Kommunhuset

UNDERSKRIFT

Sabina Vikström

FORTS. LEDAMÖTER

Petter Falch (M)
Tage Johansson (SD)
Eva Weijmar (SD)
Linnea Bjurström (L)
Petra Schjulström (SD)

TJG ERSÄTTARE

ÖVRIGA

EJ TJG ERSÄTTARE

Carina Pettersson (S), §209-§210, §213-§244
Dragan Tesovic (S), §209-§210, §213-§244
Kenneth Eriksson (S), §209-§210, §213-§244
Jessica Hildén (S), §209-§210, §213-§244
Eva Frykenberger (C), §209-§210, §213-§244
Peter Pettersson (C), §209-§210, §213-§244
Magnus Nilsson (KD), §209-§210, §213-§244
Ola Mossberg, kommundirektör, §209-§210,
§213-§244
Torbjörn Bood, biträdande kommundirektör,
§209-§210, §213-§215
Agneta Gustavsson, ledningschef, §209-§210,
§213-§215
Roger Kvarnlöv, kommunikationschef, §209-
§210, §213-§244
Anne-Marie Eriksson, 1:e socialsekreterare,
§209-§212
Helena Hallgren, kommunikatör, §209-§210,
§213-§244
Sabina Vikström, kommunsekreterare

ÖVR NÄRVARANDE

SEKRETERARE

ÄRENDE

Protokoll	1
Upprop	5
Val av justerare	6
Sekretess: Överflyttning av vårdnad enligt 6 kap. 8 § FB.....	7
Sekretess: Överflyttning av vårdnad enligt 6 kap 8 § FB.....	9
Internkontroll 2026.....	11
Protokoll från kommunstyrelsens utskott	12
Information om brottsförebyggande lägesbild	13
Rätten till kontaktperson i service- och gruppboad.....	14
Återrapport från förvaltningen om hur arbetet med arbetsmiljöutbildning för kommundirektörens ledningsgrupp går	16
Förvaltningens lägesrapport om mötespunkt Smeden.....	17
Förvaltningens redovisning om hur utfasningsbidragen har påverkat föreningslivet.....	19
Begäran från revisorerna om yttrande över revisionsrapport om granskning av årsredovisning 2025	22
Begäran från revisorerna om yttrande över den grundläggande granskning 2025	24
Remiss om åtgärdsvalstudie och strategi för Fryksdalsbanan (TRV 2026/17100).....	26
Revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd.....	28
Igångsättningstillstånd verksamhetsutveckling digitalisering 2026	31
Igångsättningstillstånd ugn Mons Backe förskola.....	32
Revidering av kommunstyrelsens delegeringsordning	33
Utnämning av dataskyddsombud (DSO)	34
Svar på medborgarförslag om månadsvis fakturering för VA och sophämtning – återremiss, komplettering	35
Svar på medborgarförslag om hälsotrappa vid slalombacken ...	36

Svar på medborgarförslag om soptunna för hundbajspåsarna längs cykelbanan vid Apertinsvägen	38
Svar på medborgarförslag om spegel vid utfarten av Ica parkeringen.....	40
Svar på medborgarförslag om utegym på västra Lersätter.....	42
Svar på medborgarförslag om räcke vid gång/cykelbanan under "Scantunneln"	44
Upphävande av beslut att inte använda ordet "brukare" inom omsorgsverksamhet.....	45
Utökad checkkredit	47
Redovisning av kommunalt partistöd 2025 samt utbetalning 2027	48
Årsredovisning 2025 för Värmlands Läns vårdförbund.....	50
Årsredovisning 2025 för Värmlands Läns Kalkningsförbund....	52
Rapportering av ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade - kvartal 2 2026	54
Anmälan av delegeringsbeslut	56
Inbjudningar till kurser och konferenser	57
Rapporter från kurser och konferenser	58
Meddelanden till kommunstyrelsen	59
Information från de kommunala bolagen (protokoll och vd-brev)	60

KS § 209

DNR

UPPROP

SAMMANFATTNING

Upprop förrättas. Totalt deltar 15 antal ledamöter och tjänstgörande ersättare.

KS § 210

DNR

VAL AV JUSTERARE

SAMMANFATTNING

Kommunstyrelsen ska utse en ledamot att justera dagens protokoll.

BESLUT

Kommunstyrelsen utser Christina Bertilsson (M) till protokolljusterare.

KS § 213

DNR KS/2025:442

INTERNKONTROLL 2026

SAMMANFATTNING

Enligt kommunallagen 6 kap. 6 § gäller att nämnderna var och en inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunstyrelsen beslutade i december 2025 om internkontrollplan för 2026. Internkontrollen består dels av kommundirektörens lägesrapport varje månad, dels av uppföljningar och fördjupningar i mars, april, maj, juni, oktober, november och december i kommunstyrelsen. Fördjupningarna bereds i utskotten som sedan ska rapporteras i kommunstyrelsen.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Kommunstyrelsens protokoll 2025-12-02, § 266
Rapport om uppföljning av internkontroll 2026-08-27
Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-08-27

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen tar del av uppföljning av internkontroll i september 2026.

BESLUTET SKICKAS TILL

Kommunrevisionen

KS § 214

DNR KS/2026:50

PROTOKOLL FRÅN KOMMUNSTYRELSENS UTSKOTT

SAMMANFATTNING

Åse-Britt Falch (S) informerar från:

- Kommunstyrelsens myndighetsutskott den 7 juli
- Kommunstyrelsens myndighetsutskott den 11 augusti
- Kommunstyrelsens myndighetsutskott den 8 september

BESLUT

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

KS § 215

DNR KS/2026:214

INFORMATION OM BROTTSFÖREBYGGANDE LÄGESBILD

SAMMANFATTNING

Kommundirektören informerar om den brottsförebyggande lägesbilden. Information lämnas bland annat om SSPF.

BESLUT

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

KS § 216

DNR KS/2026:522

RÄTTEN TILL KONTAKTPERSON I SERVICE- OCH GRUPPBOSTAD

SAMMANFATTNING

Kommunstyrelsens ordförande har tagit fram en skrivelse till SKR om rätten till kontaktperson i service- och gruppbostad.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Skrivelse till SKR om kontaktperson till LSS-deltagare 2026-08-31

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Anders Johansson (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar:

1. Kommunstyrelsen ställer sig bakom att kommunstyrelsen skickar skrivelsen till Sveriges kommuner och regioner (SKR).
2. Kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att göra en kostnadsberäkning på vad kostnader blir som ger rätten tillbaka till kontaktpersoner för våra innevånare som mist den genom praxis. Detta redovisas på kommunstyrelsen i november 2026.

Irene Lennemyr Winkler (M) yrkar bifall till Anders Johanssons (S) förslag.

Tage Johansson (SD) yrkar bifall till Anders Johanssons (S) förslag.

Petter Falch (M) yrkar bifall till Anders Johanssons (S) förslag med följande tilläggsyrkande: Meningen ”**Driva på för en lagförändring:** Verka gentemot regeringen för ett förtydligande i lagstiftningen, så att förarbetenas ursprungliga intention om goda levnadsvillkor återigen blir styrande och att individens ställning stärks.” ändras till ” **Driva på för en lagförändring:** Verka gentemot regering och riksdag för ett förtydligande i lagstiftningen, så att förarbetenas ursprungliga intention om goda levnadsvillkor återigen blir styrande och att individens ställning stärks.”

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt det egna förslaget och finner att så är fallet.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt Petter Falchs (M) tilläggsyrkande och finner att så är fallet.

BESLUT

1. Kommunstyrelsen ställer sig bakom att kommunstyrelsen skickar skrivelsen till Sveriges kommuner och regioner (SKR).
2. Kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att göra en kostnadsberäkning på vad kostnader blir som ger rätten tillbaka till kontaktpersoner för våra innevånare som mist den genom praxis. Detta redovisas på kommunstyrelsen i november 2026.

BESLUTET SKICKAS TILL

SKR

Kommundirektör

Sektor arbete och individ

Akut behov av åtgärder för att säkra LSS-personers rätt till kontaktperson vid boende i gruppbostad

Kommunstyrelsen i Kils kommun vill med denna skrivelse uttrycka en djup oro över hur målgruppen för LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) successivt får sina levnadsvillkor försämrade. Detta sker som en direkt konsekvens av en allt stramare rättspraxis, där personer som bor i gruppboendestäder nekats eller mister sin lagstadgade rätt till insatsen **biträde av kontaktperson**.

LSS skapades med den uttryckliga intentionen att garantera den enskilde **goda levnadsvillkor**. Att bryta social isolering och erbjuda en medmänsklig relation utanför den professionella omsorgssfären är kärnan i kontaktpersonens uppdrag.

Genom vägledande domar i domstolarna har det blivit allt vanligare att ansökningar om kontaktperson avslås med hänvisning till att det sociala behovet "redan tillgodoses" av personalen på gruppboendestaden. Vi anser att detta resonemang är djupt problematiskt av två skäl:

1. **Omsorgspersonalen kan inte ersätta en medmänniska:** Professionellt stöd och en personlig kontakt utanför boendet är två fundamentalt olika saker. Att tvingas umgås enbart med anställd personal motverkar målet om full delaktighet och inkludering i samhället.
2. **Resursbrist i praktiken:** Även om en gruppboendestad har ett fritidsansvar, räcker personalresurserna i praktiken sällan till för att ge individen regelbundna, individuellt anpassade sociala aktiviteter utanför hemmet.

Vi som folkvalda politiker har ett ansvar att stärka LSS-personers ställning i samhället. Rättspraxis har tillåtits förflytta lagens tillämpning från en rättighetslagstiftning till en mekanisk bedömning baserad på boendeform. Denna utveckling urholkar lagstiftningens grundbultar. Den goda levnadsvillkorsprincipen har försämrats genom dessa domar och en förändring måste till.

Kommunstyrelsen i Kil uppmanar därför SKR till att:

- **Uppmärksamma frågan nationellt:** Synliggör hur urholkningen av insatsen kontaktperson slår mot enskilda individer i landets gruppboendestäder.
- **Utarbeta stöd till kommunerna:** Ta fram vägledning som betonar vikten av individuella behovsprövningar där boendeform i sig inte automatiskt diskvalificerar någon från andra LSS-insatser.
- **Driva på för en lagförändring:** Verka gentemot regering och riksdag för ett förtydligande i lagstiftningen, så att förarbetenas ursprungliga intention om goda levnadsvillkor återigen blir styrande och att individens ställning stärks.

Vi kan inte tyst se på när domstolar och strama tolkningar monterar ner fundamentet för LSS. Det krävs ett gemensamt och kraftfullt agerande nu.

Kommunstyrelsen i Kils kommun

genom

Anders Johansson (S)

Kommunstyrelsens ordförande i Kils kommun

KS § 217

DNR KS/2026:260

ÅTERRAPPORT FRÅN FÖRVALTNINGEN OM HUR ARBETET MED ARBETSMILJÖUTBILDNING FÖR KOMMUNDIREKTÖRENS LEDNINGSGRUPP GÅR

SAMMANFATTNING

Den 5 maj beslutade kommunstyrelsen att förvaltningen ska återrapporera till kommunstyrelsen i september 2026 om hur arbetet med arbetsmiljöutbildning för kommundirektörens ledningsgrupp går.

Varje år genomförs en kartläggning av hur arbetsmiljöarbetet fungerat och utifrån det görs en rapport till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen gav i uppdrag återrapporera till kommunstyrelsen om arbetsmiljöutbildning för kommundirektörens ledningsgrupp.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Kommunstyrelsens protokoll 2026-05-05, § 130

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-10

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen noterar informationen.

BESLUTET SKICKAS TILL

HR-chef

KS § 218

DNR KS/2026:421

FÖRVALTNINGENS LÄGESRAPPORT OM MÖTESPUNKT SMEDEN

SAMMANFATTNING

2026-06-02 ger kommunstyrelsen förvaltningen i uppdrag att:

- Öppna Smedens matsal för bokningar av lokalen för föreningar som bedriver verksamhet för målgruppen äldre och funktionsvariationer.
- Förvaltningen ska till kommunstyrelsen i september redogöra för hur felanmälan, bokningar, städning och service till de föreningar som nyttjar lokalen kan se ut. Då det idag finns flera aktörer är målet att bokande förening har en kontakt oavsett vad frågan är samt att hitta en nivå av service som är finansierad och att det tydligt framgår vad som kan förväntas av lokalerna.
- Färdigställ köket så att bokande kan ordna med kaffe och the samt att det finns diskmöjligheter.
- Bjuda in berörda målgrupper, rådet för funktionsrätt och pensionärsrådet till dialog om den fortsatta utvecklingen av Smeden.

Förvaltningen har sammanställt lägesrapporten i ett pm.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Kommunstyrelsens protokoll 2026-06-02, § 166
Förvaltningens pm 2026-08-13

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan anse sig ha tagit del av informationen och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

KS § 219

DNR KS/2026:439

FÖRVALTNINGENS REDOVISNING OM HUR UTFASNINGSBIDRAGEN HAR PÅVERKAT FÖRENINGSLIVET

SAMMANFATTNING

Den 2 juni 2026 gav kommunstyrelsen förvaltningen i uppdrag att göra en sammanställning av hur införandet av utfasningsbidragen har påverkat Kils kommuns föreningsliv, inklusive hur föreningarnas ekonomiska ersättningar har förändrats år för år efter beslutet.

Förvaltningen har sammanställt redovisningen i ett pm.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Kommunstyrelsens protokoll 2026-06-02, § 194

Förvaltningens pm 2026-08-14

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Anders Johansson (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar att återremittera ärendet till förvaltningen för kompletterande utredning, med följande motivering:

Förvaltningen redovisar att 2 712 798 kronor betalades ut i föreningsbidrag 2021. År 2025 uppgick motsvarande belopp till 2 109 045 kronor, vilket innebär en minskning med drygt 600 000 kronor.

Föreningarna kan söka flera olika typer av bidrag, exempelvis startbidrag, grundbidrag, hyres- eller anläggningsbidrag, investeringsbidrag, verksamhetsbidrag, aktivitetsbidrag, arrangemangsbidrag, bidrag för förebyggande socialt arbete, ledarutbildningsbidrag och studieförbundsbidrag. När beslut fattades om att fasa ut bidrag enligt gammal hävd fick kommunstyrelsen en redovisning av hur mycket varje förening erhöll i föreningsbidrag. Det är denna redovisning vi efterfrågar inom ramen för uppdraget att

beskriva hur utfasningsbidraget har påverkat föreningslivet.
Förvaltningen ska därför ta fram och redovisa detta underlag.

Föreningarna verkar dessutom i en situation där inflation och ökade kostnader har påverkat deras verksamheter. Kommunstyrelsen vill därför att förvaltningen redovisar vilken nivå föreningsbidragen skulle behöva ligga på 2026, med hänsyn till kostnadsökningarna mellan 2021 och 2026. Kommunstyrelsen begär att ärendet återremitteras, att ett förslag till föreningsbidragsbudget tas fram och att den efterfrågade redovisningen kompletteras. Utifrån redovisningen ska förvaltningen också föreslå nivåer för 2026 för startbidrag, grundbidrag, hyres- eller anläggningsbidrag, investeringsbidrag, verksamhetsbidrag, aktivitetsbidrag, arrangemangsbidrag, bidrag för förebyggande socialt arbete, ledarutbildningsbidrag och studieförbundsbidrag.

Förslaget ska redovisas för kommunstyrelsen i november 2026.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt det egna förslaget och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar att återremittera ärendet till förvaltningen för kompletterande utredning, med följande motivering:

Föreningarna kan söka flera olika typer av bidrag, exempelvis startbidrag, grundbidrag, hyres- eller anläggningsbidrag, investeringsbidrag, verksamhetsbidrag, aktivitetsbidrag, arrangemangsbidrag, bidrag för förebyggande socialt arbete, ledarutbildningsbidrag och studieförbundsbidrag. När beslut fattades om att fasa ut bidrag enligt gammal hävd fick kommunstyrelsen en redovisning av hur mycket varje förening erhöll i föreningsbidrag. Det är denna redovisning vi efterfrågar inom ramen för uppdraget att beskriva hur utfasningsbidraget har påverkat föreningslivet. Förvaltningen ska därför ta fram och redovisa detta underlag.

Föreningarna verkar dessutom i en situation där inflation och ökade kostnader har påverkat deras verksamheter. Kommunstyrelsen vill därför att förvaltningen redovisar vilken nivå föreningsbidragen skulle behöva ligga på 2026, med hänsyn till kostnadsökningarna mellan 2021 och 2026. Kommunstyrelsen begär att ärendet återremitteras, att ett förslag till föreningsbidragsbudget tas fram och att den efterfrågade redovisningen kompletteras. Utifrån redovisningen ska förvaltningen också föreslå nivåer för 2026 för startbidrag, grundbidrag, hyres- eller anläggningsbidrag, investeringsbidrag, verksamhetsbidrag, aktivitetsbidrag, arrangemangsbidrag, bidrag för förebyggande socialt arbete, ledarutbildningsbidrag och studieförbundsbidrag.

Förslaget ska redovisas för kommunstyrelsen i november 2026.

BESLUTET SKICKAS TILL

Kommundirektör

Sektor samhälle och service

Administrativ chef

KS § 220

DNR KS/2026:395

BEGÄRAN FRÅN REVISORERNA OM YTTRANDE ÖVER REVISIONSRAPPORT OM GRANSKNING AV ÅRSREDOVISNING 2025

SAMMANFATTNING

Kommunrevisorerna har gjort en revisionsrapport över årsredovisningen 2025. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Enligt kommunrevisorernas bedömning har årsredovisningens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2025 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Revisorerna önskar yttrande över rapporten senast den 18 september 2026. Förvaltningen har skrivit ett förslag till yttrande.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Revisionsrapport, kommunrevisorerna 2026-04-28, inklusive bilaga 1 och 2

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-05-19

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Irene Lennemyr Winkler (M) föreslår att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt Irene Lennemyr Winklers (M) förslag och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen lämnar följande yttrande över kommunrevisorernas revisionsrapport över årsredovisningen 2025.

Kommunstyrelsen anser att denna åtgärd ska genomföras:

Utveckla målredovisningen till nästa mandatperiod så att det tydligare går att utläsa måluppfyllnaden i relation till basvärden och uppnådda värden för indikatorerna.

Se över möjligheten att implementera en ny attestrutin i ekonomisystemet för bokföringsorder under 200 000 kronor.

Styrmodellen ses över i samband med nästa mandatperiod 2027-2030, när nya mål ska tas fram. Förvaltningen kommer i samband med det att se över hur indikatorerna används.

BESLUTET SKICKAS TILL

Kommunrevisionen

Ekonomi och styrning

KS § 221

DNR KS/2025:531

BEGÄRAN FRÅN REVISORERNA OM YTTRANDE ÖVER DEN GRUNDLÄGGANDE GRANSKNING 2025

SAMMANFATTNING

Kommunens förtroendevalda revisorer har med stöd av det sakkunniga biträdet Azets Revision & Rådgivning gjort en grundläggande granskning av kommunens nämnder, inklusive kommunstyrelsen.

De samlade rekommendationerna är följande:

- Stärka målstyrningen genom att förtydliga bas- och målvärden för angivna mål och indikatorer
- Ta fram verksamhetsplaner och mål för nämnderna
- Utveckla metod och systematik rörande uppföljning av intern kontroll utifrån vedertagna arbetssätt

Nämndernas yttranden ska vara revisionen tillhanda den 1 september 2026. Anstånd är begärt och beviljat till och med den 18 september.

Förvaltningen har skrivit ett förslag till yttrande. Yttrandet tillställs samtliga granskade nämnder.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Revisionsrapport grundläggande granskning av styrelse och nämnden 2025, 2026-04-30

Skrivelse om Revisorernas grundläggande granskning av kommunens nämnder och styrelse 2025, 2026-04-30

Följebrev 2026-04-30

Begäran om anstånd 2026-05-05

Beviljande av anstånd 2026-05-06

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-02

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Irene Lennemyr Winkler (M) föreslår att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt Irene Lennemyr Winklers (M) förslag och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen lämnar följande yttrande över revisionsrapporten:

”Kommunstyrelsen har tagit del av revisorernas bedömningar och rekommendationer och dessa kommer att beaktas när kommunens styrmodell ses över inför nästa mandatperiod samt i arbetet med att utveckla, stärka och förtydliga kommunens internkontroll och uppföljning av densamma.”

BESLUTET SKICKAS TILL

Kommunrevisionen

Ledningsstaben

KS § 222

DNR KS/2026:472

REMISS OM ÅTGÄRDSVALSTUDIE OCH STRATEGI FÖR FRYKSDALSBANAN (TRV 2026/17100)

SAMMANFATTNING

Kils kommun har fått möjlighet att lämna synpunkter på remiss om åtgärdsvalsstudie och strategi för Fryksdalsbanan.

Kils kommun ställer sig positiv till föreslagna åtgärdsstrategi för Fryksdalsbanans utveckling. Åtgärdsvalsstudien utgör ett viktigt underlag för framtida investeringar och visar på behovet av en långsiktig utveckling av järnvägen för både person- och godstrafik.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Trafikverkets förslag till ÅVS strategi Fryksdalsbanan TRV-
2026/17100 2026-06-26

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-01

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen besvarar remissen enligt följande:

Kils kommun ställer sig positiv till åtgärdsvalsstudiens föreslagna åtgärder för Fryksdalsbanans utveckling. De föreslagna åtgärderna ses bidra till ökad robusthet, förbättrad trafiksäkerhet och stärkt regional tillgänglighet.

En väl fungerande järnvägsinfrastruktur bidrar till ett hållbart resande, förbättrade förutsättningar för näringslivets utveckling samt ökad attraktivitet för boende och etableringar i kommunen.

Kils kommun ser positivt på en fortsatt samverkan mellan Trafikverket, Region Värmland och berörda parter för att utveckla Fryksdalsbanan som ett attraktivt och hållbart transportstråk.

BESLUTET SKICKAS TILL

Trafikverket

KS § 223

DNR KS/2026:91

REVIDERING AV RIKTLINJER FÖR EKONOMISKT BISTÅND

SAMMANFATTNING

Den 1 juli 2026 infördes förändringar i regelverket inom ekonomiskt bistånd och därav behövs en revidering av kommunens riktlinjer.

Förvaltningen har tagit fram förslag till reviderad riktlinje.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-16

Riktlinje för ekonomiskt bistånd, beslut KS 2026-03-03, § 67

Förslag riktlinje ekonomiskt bistånd

Barnchecklista ekonomiskt bistånd riktlinjer, 2026-07-17

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Anders Johansson (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt förvaltningens förslag med följande tilläggsyrkande:

Den 1 juni trädde förändringar i regelverket för ekonomiskt bistånd i kraft. Därför behöver kommunens riktlinjer revideras.

Förändringarna innebär bland annat att aktivitetskrav införs för personer som får försörjningsstöd under tre månader i följd.

Lagändringen begränsar också kommunens möjlighet att bevilja stöd utöver riksnormen.

Det innebär att det tidigare politiska beslutet i kommunen om julklappspeng, exempelvis till barnfamiljer, nu tas bort. Riksdagen har därmed fattat ett beslut som inskränker den kommunala självstyret.

Vi ser ett allt hårdare samhällsklimat där humanismen försvagas och våra socialförsäkringssystem urholkas. Det har blivit svårare att få

stöd genom gemensamma välfärdssystem som sjukförsäkring och arbetslöshetsförsäkring.

Särskilt oroande är den snabba vägen från arbete till försörjningsstöd: en person kan i dag gå från ett fungerande arbets- och familjeliv till försörjningsstöd på så kort tid som 13 månader. Är det ett värdigt Sverige? Vi tycker inte det. Vi tänker också på de barn i barnfamiljer som drabbas när riksdagen begränsar kommunens självstyre och gör det svårare att ge stöd som kan bidra till exempelvis en julklapp på julafton. Det påverkar barnen här och nu, men också deras framtid.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt det egna förslaget och finner att så är fallet.

BESLUT

1. Kommunstyrelsen fastställer riktlinjer ekonomiskt bistånd, enligt bilaga.
2. Kommunstyrelsen noterar:

Den 1 juni trädde förändringar i regelverket för ekonomiskt bistånd i kraft. Därför behöver kommunens riktlinjer revideras. Förändringarna innebär bland annat att aktivitetskrav införs för personer som får försörjningsstöd under tre månader i följd. Lagändringen begränsar också kommunens möjlighet att bevilja stöd utöver riksnormen.

Det innebär att det tidigare politiska beslutet i kommunen om julklappspeng, exempelvis till barnfamiljer, nu tas bort. Riksdagen har därmed fattat ett beslut som inskränker den kommunala självstyret.

Vi ser ett allt hårdare samhällsklimat där humanismen försvagas och våra socialförsäkringssystem urholkas. Det har blivit svårare att få stöd genom gemensamma välfärdssystem som sjukförsäkring och arbetslöshetsförsäkring.

Särskilt oroande är den snabba vägen från arbete till försörjningsstöd: en person kan i dag gå från ett fungerande arbets- och familjeliv till försörjningsstöd på så kort tid som 13 månader. Är det ett värdigt Sverige? Vi tycker inte det. Vi tänker också på de barn i barnfamiljer som drabbas när riksdagen begränsar kommunens självstyre och gör det svårare att ge stöd som kan bidra till exempelvis en julklapp på julafton. Det påverkar barnen här och nu, men också deras framtid.

BESLUTET SKICKAS TILL

Sektor arbete och individ

Riktlinjer, Ekonomiskt bistånd

Innehåll

Riktlinjer, Ekonomiskt bistånd	1
Inledning	5
Vilka omfattas av rutinen	5
Mål och syfte	5
Grundläggande förutsättningar utifrån socialtjänstlagen	5
Lagstiftning och föreskrifter	6
Grundprinciper vid handläggning av ekonomisk bistånd	6
Barnperspektivet	7
Orosanmälan	7
Arbetsmarknadsfokus	8
Aktivitetskrav	9
Förutsättning för aktivitetskrav	9
Undantagna målgrupper aktivitetskrav	9
Läkarintyg	10
Omfattning av aktivitet	11
Aktiviteter	11
Uppehåll i aktiviteterna	12
Uppgiftsskyldighet för socialnämnden	12
Skillnaden mellan kompetenshöjande insatser och aktivitetskravet	12
Insatser för ekonomiska behov (ekonomiskt bistånd) 12 kap. 1 § SoL	14
Rätten till försörjningsstöd	14
Riksnormen och övriga poster i försörjningsstöd	15
Riksnormens poster	15
Skäliga kostnader, kostnadsposter utanför riksnormen	15
Övrigt	15
Lägre försörjningsstöd i vissa fall	16
Högre försörjningsstöd i vissa fall	17
Hushållsel	18
Hemförsäkring	18
Arbetsresor inom arbetsmarknadspolitiska program	18
Övriga arbetsresor	18
Avgift till fackförening och Arbetslöshetskassa	19
Boendekostnader	19
Boendekostnad lägenhet	19
Beräkning av boendekostnad i egen fastighet och bostadsrätt	20
Olika boendeformer	20
Inneboende	20
Hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren	21
Hemmaboende unga 18–25 år	21
Växelvis boende för barn	22
Andrahandslägenhet	22
Hyreskostnad under vistelse på kriminalvårdsanstalt	23
Andra boendeformer	23
Bostadslös	23
Levnadskostnader i övrigt	23
Akut tandvård	23
Tandvård utöver akut tandvård	23
Glasögon	24
Läkarvård	24
Medicin	25

Sjukhusvård.....	25
Sjukresor.....	25
Kostnader för egen bil	25
Hemutrustning.....	26
Flyttkostnader	27
Magasineringskostnader	27
Spädbarnsutrustning.....	27
Barnomsorgskostnader	28
Umgängeskostnader och Umgängesresor.....	28
Rekreation	29
Begravningskostnader	29
Telefonkostnader.....	30
Bistånd till personliga kostnader vid vistelse på institution	30
Rättshjälp	31
Legitimation	31
Kläder och skor utöver riksnormen	31
Gymkort.....	31
Nödprövning	32
Särskilda grupper	32
Arbetslösa eller Sjukskrivna.....	32
Unga vuxna (18–25 år).....	32
Gymnasiestuderande ungdom	33
Vuxna studerande.....	33
Företagare	33
Utländska medborgare	34
EU/EES medborgare.....	35
Anknytningsinvandrare.....	36
Personer med skadligt bruk eller beroende	36
personer som är 66 och äldre.....	36
Gifta och sammanboende.....	36
Återkrav och återsökning	37
Återkrav av beviljat ekonomiskt bistånd.....	37
Bidrag som inte kan återsöktas	37
Avstå från återkrav	38
Skulder och avbetalningar.....	38
Hyresskulder	38
Elskulder.....	38
Barnomsorgsskulder	39
Skulder på underhållsstöd	39
Kvarstående skatt	39
Inkomster och egna tillgångar	39
Inkomster.....	39
tidigare inkomster över försörjningsstödsnivå	40
Insättningar på konto.....	41
Ungdomars egna inkomster	41
Jobbstimulans	41
Kapital	42
Vuxna personers kapitaltillgångar	42
Barns Kapital	43
Bil innehav som kapitaltillgång.....	43
Egen fastighet/Bostadsrätt som kapitaltillgång.....	43

Bidragsbrott	43
Förmedlingsmedel	44

Inledning

VILKA OMFATTAS AV RUTINEN

Riktlinjerna är ett stöd vid myndighetsutövning av ekonomiskt bistånd.

MÅL OCH SYFTE

Syftet med riktlinjerna för ekonomiskt bistånd är likabehandling vid handläggning av ansökningar. Dessa riktlinjer bygger på Socialtjänstlagen, cirkulär och föreskrifter från Socialstyrelsen samt rättspraxis. Riktlinjerna beskriver vad som är skälig levnadsnivå men enligt socialtjänstlagen ska en individuell behovsprövning alltid göras och om särskilda skäl föreligger kan avsteg från dessa riktlinjer ske.

Verksamheten ska garantera den enskilde en skälig levnadsnivå om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Detta sker genom information, rådgivning och i sista hand ekonomiskt bistånd. Verksamheten ska bedrivas på sådant sätt att individens eget ansvarstagande och egna resurser sätts i centrum vilket syftar till att göra individen självförsörjande och att minska behovet av ekonomiskt bistånd.

När beslut om ekonomiskt bistånd rör barn ska barns bästa särskilt beaktas. I alla utredningar som innefattar barn ska barnens situation och hur de påverkas beskrivas.

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR UTIFRÅN SOCIALTJÄNSTLAGEN

Socialtjänstens insatser ska vara av god kvalitet och bedrivas i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet¹. Kvalitet innebär att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och föreskrifter.

Socialstyrelsen ger dessa exempel på vad som menas med god kvalitet:

- Att den enskilde anser sig bli bemött med respekt.
- Att den enskilde får tillräckligt med information så att denne kan ta vara på sina rättigheter och att verksamheten bedrivs så att den enskildes rättssäkerhet garanteras
- Att insatserna utformas efter den enskildes behov och så långt det är möjligt i samråd med den enskilde
- Att insatserna utformas så att de inriktas på att frigöra och utveckla den enskildes resurser
- Att barnperspektivet särskilt beaktas i verksamheten

¹ Socialtjänstlagen (SoL) 5 kap. 1§

Om den enskilde utan godtagbart skäl inte följer upprättad arbetsmarknadsplan eller inte deltar i anvisade aktiviteter ska detta beaktas vid bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd. Beslut ska alltid föregås av individuell bedömning där hänsyn tas till den enskildes förutsättningar och eventuella barns situation

LAGSTIFTNING OCH FÖRESKRIFTER

De lagar som främst reglerar verksamheten är:

- Socialtjänstlagen, SoL (2025:400)
- Förvaltningslagen, FL (2017:900)
- Offentlighets- och sekretesslagen, OSL (2009:400)
- Kommunallagen, KL (2017:725)

Fler regler som omfattas och berör verksamhetsområdet är lagar som;

- Dataskyddsförordningen GDPR
- Äktenskapsbalken, ÄktB (1987:230)
- Sambolagen (2003:376)
- Föräldrabalken, FB (1949:381)
- Lag om Mottagande av asylsökande, LMA (1994:137)
- Hälso- och sjukvårdslagen, HSL (2017:30)
- Lag Allmän försäkring, AFL (1962:381)
- Jordabalken (1970:994)
- Bidragsbrottslagen (2007:612)

Vägledning till beslut kan inhämtas från Socialstyrelsens allmänna råd², Kunskapsguiden³ och Socialstyrelsens handbok för ekonomiskt bistånd som även dessa riktlinjer bygger på. Vägledning erhålls även från prejudicerande domar.

GRUNDPRINCIPER VID HANDLÄGGNING AV EKONOMISK BISTÅND

- Handläggning sker utifrån respekt, eget ansvar, krav och prestation utifrån den egna individuella förmågan samt en tilltro på kundens egen förmåga och resurser.
- Genom tydliga insatser ska kunden få kunskap och möjlighet till att själv kunna ta initiativ till att kunna påverka förändring av sin situation.

² Socialstyrelsens författningssamling (SOSFS) 2013:1

³ Kunskapsguiden.se (2026-07-14)

- Tydlig information ska lämnas om gällande regler, kundens eget ansvar, de krav som socialtjänsten ställer på underlag för ekonomisk utredning och kundens egen aktivitet.
- Samverkan sker genom att insatser utformas och genomförs tillsammans med kund, samt vid behov även tillsammans med andra myndigheter och olika aktörer.
- Krav ska ställas på alla att medverka aktivt för att uppnå målet om självförsörjning.

Socialtjänsten ska aktivt medverka till att lotsa kunden vidare till arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Arbetsmarknadsfokus ska gälla. Enskilda ska kunna försörja sig genom arbete, studier eller vid behov stöttas till annan aktör.

BARNPERSPEKTIVET

Vid åtgärder som rör barn ska barns bästa särskilt beaktas⁴. Även om barnens bästa inte alltid är avgörande för vilket beslut som fattas, ska det alltid beaktas, utredas och redovisas. Barnets situation ska alltid uppmärksammas.

När en åtgärd rör ett barn, ska barnets inställning så långt det är möjligt klarläggas. Hänsyn ska tas till barnets vilja med beaktande av dess ålder och mognad. Barn som fyllt 15 år rätt att själva föra sin talan⁵. Hur stor vikt som ska läggas vid barnens situation måste bedömas i varje enskilt ärende.

Att ha ett barnperspektiv i handläggningen av ekonomiskt bistånd handlar inte endast om pengar utan kan även innefatta andra åtgärder, till exempel att föräldrarna får insatser som syftar till att de ska bli självförsörjande eller att belysa andra insatser som barnet har behov av.

Grundprincipen är att barn aldrig är försörjningsskyldiga gentemot sina föräldrar, däremot kan vissa av barnets tillgångar räknas med i beräkningen av ekonomiskt bistånd, se avsnitt ”inkomster som räknas med”.

OROSANMÄLAN

Anställda inom socialtjänsten har en skyldighet ⁶ att genast agera om man i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd.

⁴ 3 kap. 1 § SoL

⁵ 3 kap. 2 § SoL, 21 kap. 1 § SoL

⁶ 19 kap. 1 § SoL

ARBETSMARKNADSFOKUS

Kils kommun arbetar med ett aktivt arbetsmarknadsfokus. Utgångspunkten är att alla personer som kan arbeta eller på annat sätt öka sin förmåga till egen försörjning ska ges stöd, vägledning och relevanta insatser för att nå självförsörjning.

Alla personer som ansöker om ekonomiskt bistånd ska genomgå en kartläggning. Kartläggningen ska identifiera resurser, hinder, behov av stöd samt lämpliga insatser för att den enskilde så snabbt som möjligt ska nå arbete, studier eller annan egen försörjning.

Kartläggningen ska resultera i en individuell arbetsmarknadsplan. Planen ska upprättas tillsammans med den enskilde och innehålla mål, aktiviteter, ansvarsfördelning och uppföljning. Planeringen ska utgå från den enskildes arbetsförmåga, utbildningsbakgrund, hälsa, språkkunskaper och övriga individuella förutsättningar.

Arbetsmarknadsinsatserna kan bestå av:

- Aktivt arbetssökande
- Arbetsmarknadsutbildning
- Studier eller studieförberedande insatser
- Svenska för invandrare (SFI)
- Praktik eller arbetsträning
- Arbetsplatsförlagda aktiviteter
- Språkutvecklande aktiviteter
- Kompetenshöjande insatser
- Rehabiliterande insatser i samverkan med andra aktörer
- Andra aktiviteter som bedöms stärka den enskildes möjligheter till egen försörjning

Arbetsmarknadsplanen ska följas upp regelbundet, minst var tredje månad.

Uppföljningen ska dokumenteras och omfatta deltagande, progression, behov av förändringar i planeringen samt fortsatt bedömning av den enskildes förutsättningar att uppnå egen försörjning.

Den enskilde är skyldig att medverka i kartläggning, planering, uppföljning samt månadsvisa redovisningar av aktivitet enligt den individuella arbetsmarknadsplanen. Om den enskilde utan godtagbart skäl inte följer upprättad arbetsmarknadsplan eller följer sina övriga skyldigheter. Ska detta beaktas vid bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd.

Om en person utan godtagbart skäl avböjer att delta i eller uteblir från praktik, kompetenshöjande verksamhet eller aktiviteter ska socialnämnden⁷ neka eller sätta ned fortsatt försörjningsstöd. I bedömningen behöver nämnden väga in om det rör sig om enstaka eller upprepade tillfällen, vilken typ av misskötsamhet det handlar om och hur omfattande den har varit. Det kan exempelvis handla om situationer där konsekvenserna framstår som orimliga. En individuell bedömning görs i varje enskilt fall.

AKTIVITETSKRAV

Huvudregel är att aktivitetskravet gäller alla som får försörjningsstöd, oavsett försörjningshinder.

FÖRUTSÄTTNING FÖR AKTIVITETSKRAV

Socialnämnden ska⁸ begära att en person som har fått försörjningsstöd under minst tre sammanhängande månader ska delta i aktiviteter enligt aktivitetskravet.

Socialnämnden får⁹ ställa krav på att personen deltar i aktiviteter även innan personen har fått försörjningsstöd under tre sammanhängande månader. Det kan till exempel bli aktuellt när en person återigen ansöker om försörjningsstöd efter en kortare tids uppehåll, nämndens tillgång på aktiviteter samt om socialnämnden av andra skäl vill kontrollera att en person har rätt till försörjningsstöd.

Personer som väntar på beslut från Försäkringskassan kan omfattas av aktivitetskravet. I väntan på beslut behöver socialnämnden göra en egen bedömning av personens förmåga att delta i aktivitet.

Sjukskrivna personer som saknar sjukpenninggrundande inkomst och inte får sjukpenning, sjukpenning i särskilda fall, sjukersättning, aktivitetsersättning, rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning i särskilda fall omfattas av aktivitetskravet. Socialnämnden har därför en skyldighet att tillhandahålla aktiviteter även för dessa personer, under förutsättning att personen har förmåga att delta i aktivitet. Personens deltagande och aktiviteternas innehåll behöver anpassas efter personens förmåga och förutsättningar.

UNDANTAGNA MÅLGRUPPER AKTIVITETSKRAV

Aktivitetskrav får¹⁰ inte ställas på personer som;

⁷ 12 kap. 5 § SoL

⁸ 12 kap. 4 a § SoL

⁹ 12 kap. 4 d § SoL

¹⁰ 12 kap. 4 a § andra stycket SoL

- är under 18 år
- är 18–20 år och genomgår studier i grundskolan eller gymnasieskolan eller har annan jämförlig grundutbildning,
- har sysselsättning på heltid i form av
 - anställning
 - arbetsmarknadspolitiskt program
 - kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare eller motsvarande utbildning vid folkhögskola, en utbildning som socialnämnden anser vara ett godtagbart skäl för att inte stå till arbetsmarknadens förfogande eller
 - andra statliga, kommunala eller regionala insatser,
- har uppnått riktålder för pension¹¹
- har sjukpenning, sjukpenning i särskilda fall, sjukersättning, aktivitetsersättning, rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning i särskilda fall i den omfattning som han eller hon har sådan förmån, eller
- är ledig¹² med ett barn som inte har fyllt ett år.

LÄKARINTYG

En person behöver lämna läkarintyg om han eller hon på grund av sjukdom inte står till arbetsmarknadens förfogande alternativt avböjer eller uteblir från anvisad praktik, annan kompetenshöjande verksamhet eller aktivitet. Socialnämnden kan göra undantag om det är uppenbart obehövligt att ett läkarintyg lämnas in, till exempel när en person är intagen på sjukhus för heldygnsvård. En bedömning ska dock alltid göras i det enskilda fallet.

Huvudregel är att läkarintyg krävs om sjukdomsperioden varar längre än sju dagar, det vill säga från den åttonde dagen. Detta gäller när personen på grund av sjukdom inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande eller uteblir från en praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet eller aktivitet.

Om personen i stället avböjer att delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet och aktivitet på grund av sjukdom gäller kravet på läkarintyg direkt.

Om det finns särskilda skäl får socialnämnden begära läkarintyg även när sjukdomsperioden inte överstiger sju dagar.

¹¹ 2 kap. 10 a–10 d §§ socialförsäkringsbalken

¹² Föräldraledighetslagen (1995:584)

OMFATTNING AV AKTIVITET

Aktivitetskravets huvudregel är 40 timmar per vecka men i vilken omfattning en person har aktivitetsförmåga och i övrigt möjlighet att delta bedöms av socialnämnden i varje enskilt fall.

Socialnämnden behöver göra avdrag för befintlig sysselsättning och övriga skyldigheter vid beräkningen av tiden. Aktivitetskravet ska vara ett komplement till annan meningsfull sysselsättning.

Om en person nyligen har flyttat till kommunen räknas även den tid som personen fick försörjningsstöd i den tidigare kommunen in. Det innebär att socialnämnden kan bli skyldig att kräva deltagande i en aktivitet redan från den första dagen som personen får försörjningsstöd i den nya kommunen, om personen under de tre närmast föregående månaderna har haft försörjningsstöd i en annan kommun.

Att samla in uppgifter och färdigställa utredningen kräver viss handläggningstid. Därför är det inte alltid möjligt att anvisa en aktivitet från och med första dagen efter en flytt mellan kommuner.

Tid i aktivitet ska minskas med tio timmar per vecka om personen i sitt hushåll har barn som inte har fyllt åtta år eller som är äldre än så men ännu inte har avslutat sitt första år i den nioåriga grundskolan eller sitt andra år i den kommande tioåriga grundskolan.

AKTIVITETER

Socialnämnden ansvarar¹³ för att tillhandahålla aktiviteter som bidrar till att öka personens förmåga att bli självförsörjande. Den enskilde ska då delta i aktiviteter som syftar till att stärka möjligheterna till arbete, studier eller annan egen försörjning. Aktiviteterna ska utformas utifrån individuell bedömning och anpassas efter den enskildes arbetsförmåga, hälsa, familjesituation, utbildningsbakgrund och övriga förutsättningar.

Socialnämnden behöver inför varje beslut om aktivitet göra en sammanvägd bedömning av bland annat risken för inläsnings- och undanträngningseffekter.

De fyra kategorierna av aktiviteter är:

- aktiviteter som syftar till att motivera personen eller öka personens förmåga att ta ett arbete, påbörja en utbildning eller delta i andra insatser som har dessa syften

¹³ 12 kap. 6 a § SoL

- aktiviteter som syftar till att förbättra den enskildes språkliga förutsättningar att ta ett arbete, påbörja en utbildning eller delta i andra insatser som har dessa syften
- aktiviteter som syftar till att förbättra den enskildes förutsättningar att söka arbete och
- arbetsplatsförlagda aktiviteter, kan genomföras både i kommunens egen verksamhet och hos andra aktörer. Det kan vara civilsamhällesorganisationer, kommunala bolag, andra offentliga verksamheter, statliga myndigheter eller privata företag. Aktiviteterna ska vara utformade på ett sådant sätt att den som deltar är oförhindrad att ta ett arbete, kan stå till arbetsmarknadens förfogande och sköta sitt arbetssökande på det sätt som krävs för att ha rätt till arbetslöshetsersättning

UPPEHÅLL I AKTIVITETERNA

Socialnämnden får¹⁴ ge den som deltar i aktiviteter uppehåll i upp till fyra veckor per kalenderår. Detta gäller endast de aktiviteter som kommunen anordnar inom ramen för aktivitetskravet. Det innebär inte att personen är befriad från skyldigheten att stå till arbetsmarknadens förfogande och ta ett arbete.

Personer som väntar på beslut från Försäkringskassan kan omfattas av aktivitetskravet. I väntan på beslut behöver kommunen göra en egen bedömning av personens förmåga att delta i aktivitet.

UPPGIFTSSKYLDIGHET FÖR SOCIALNÄMNDEN

Om personen är anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen ska nämnden¹⁵ informera Arbetsförmedlingen om att personen anvisats aktiviteter inom ramen för aktivitetskravet. På begäran från Arbetsförmedlingen ska socialnämnden också lämna ytterligare upplysningar till Arbetsförmedlingen om vilka aktiviteter personen har anvisats, och vad som har framkommit om personens förmåga att delta i aktiviteterna.

SKILLNADEN MELLAN KOMPETENSHÖJANDE INSATSER¹⁶ OCH AKTIVITETSKRAVET¹⁷

Bestämmelserna om aktivitetskrav ersätter inte den befintliga möjligheten att besluta om kompetenshöjande insatser utan kompletterar den. Socialnämndens möjlighet att

¹⁴ 12 kap. 4 f § SoL

¹⁵ 15 kap. 6 a § SoL

¹⁶ 12 kap. 4 § SoL

¹⁷ 12 kap 4.a § Sol

ställa krav på praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet finns alltså kvar, och en pågående praktik eller kompetenshöjande insats ska inte avbrytas på grund av aktivitetskravet.

Insatser för ekonomiska behov (ekonomiskt bistånd) 12 kap. 1 § SoL

RÄTTEN TILL FÖRSÖRJNINGSSTÖD

Den enskildes rätt till bistånd regleras i socialtjänstlagen¹⁸. I paragrafen anges att den som inte kan tillgodose sina ekonomiska behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt att få ekonomiskt bistånd för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sina levnadskostnader i övrigt. För att ha rätt till bistånd ska den enskilde göra vad den kan för att bidra till sin egen försörjning. För att rätten till försörjningsstöd ska föreligga måste två kriterier vara uppfyllda.

- Den sökande ska ha haft otillräckliga inkomster för att på egen hand tillförsäkra sig en skälig levnadsnivå

samt

- den enskilde ska göra allt vad han/hon kan för att bidra till sin försörjning.

Vad kunden ska bidra med för rätt till bistånd varierar beroende på den enskildes situation och förmåga. En arbetsför person ska vara inskriven hos Arbetsförmedlingen, aktivt söka arbete, medverka i kartläggning och planering samt delta i de arbetsmarknadsinsatser eller aktiviteter som bedöms nödvändiga för att uppnå egen försörjning. Om personen omfattas av aktivitetskravet ska deltagande ske i de aktiviteter som anvisas enligt upprättad individuell arbetsmarknadsplan.

Den arbetslöse har också skyldighet att delta i arbetsmarknadspolitiska åtgärder, till exempel utbildning, svenskundervisning för invandrare och olika former av arbetsrehabiliterande åtgärder.

En hemmavarande förälder ska ta ut full föräldrapenning och även ansöka om bostadsbidrag.

En individ som inte anser sig kunna stå till arbetsmarknadens förfogande ska vara sjukskriven med ett giltigt och aktuellt läkarintyg.

ANSÖKAN INNEVARANDE MÅNAD

Försörjningsstöd utges som regel inte retroaktivt utan avser att täcka utgifter för en kommande period.

För att hela månaden ska beaktas måste den som löpande uppbär ekonomiskt bistånd senast den 15:e i ansökningsmånaden inkomma med samtliga nödvändiga

¹⁸ 12 kap. 1 § SoL

handlingar till socialtjänsten, i annat fall beräknas försörjningsstödet från det datum då ansökan blivit komplett.

Vid nybesök beviljas kunden, i normalfallet, försörjningsstöd från det datum handläggaren inom ekonomiskt bistånd kontaktades. Om det finns ett fortsatt behov av bistånd ska kunden tydligt informeras om ovan nämnda villkor för försörjningsstöd.

Undantag från det ovan beskrivna kan göras efter individuell prövning. I första hand ska dessa undantag utgöras av ekonomiskt bistånd till fasta kostnader, exempelvis el, hyra och hemförsäkring.

RIKSNORMEN OCH ÖVRIGA POSTER I FÖRSÖRJNINGSTÖD

Riksnormens belopp beslutas årligen av regeringen inför varje kalenderår¹⁹.

RIKSNORMENS POSTER

- Livsmedel
- Kläder och skor
- Lek och fritid
- Förbrukningsvaror
- Hälsa och hygien
- Dagstidning
- Telefon

SKÄLIGA KOSTNADER, KOSTNADSPOSTER UTANFÖR RIKSNORMEN

Förutom riksnormen ingår följande poster i försörjningsstödet (avser faktisk och godtagbar kostnad):

- Boende
- Hushållsel
- Hemförsäkring
- Arbetsresor
- Avgift för A-kassa och fackförening

ÖVRIGT

Förutom posterna i riksnormen och skäliga kostnader utanför riksnormen finns en möjlighet att socialnämnden ger ytterligare ekonomiskt bistånd när så krävs för att personen ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Nedan listas de vanligast

¹⁹ <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/ekonomiskt-bistand/riksnormen/>

förekommande områdena. Individuell prövning gäller för alla kostnader. Kostnaderna ska föregås av kostnadsförslag i de fall det går att få ett sådant. Vid tillexempel hemutrustning/ spädbarnsutrustning kan det i vissa fall vara lämpligt med ett hembesök för att kunna utreda behovet.

- Läkarvård
- Läkemedel
- Tandvård
- Glasögon
- Hemutrustning
- Flyttkostnader
- Spädbarnsutrustning
- Umgängesresor
- Umgängeskostnader
- Sjukresa (egenavgiften)
- Begravningskostnader
- Skulder
- Annat/övrig

I vissa fall sker beräkningen inte på hushållets faktiska inkomst utan på vilken inkomst familjen kunde haft, detta kan till exempel gälla de som har aktivitetsstöd via Arbetsförmedlingen eller studiemedel.

Om kunden har ogiltig frånvaro (eller tagit ledigt) som medför minskat aktivitetsstöd räknas det som kunden skulle fått utbetalt om han/hon haft full närvaro, således ska inte ekonomiskt bistånd kompensera kunder som genom egen förskyllan erhållit lägre aktivitetsstöd.

Kunder som har studiemedel från CSN och har möjlighet att ta lånedelen kan givetvis inte tvingas till att göra det, men tydlig information ska ges att de inkomster individen kunde haft (bidrag + lån) kommer att ligga till grund för normberäkningen.

Samma bedömning/beräkning som det ovan beskrivna gäller även om personen/hushållet skulle kunna öka sina inkomster på annat sätt, men väljer att avstå (att exempelvis söka bostadsbidrag).

I de fall kunden inte följt uppgjord arbetsmarknadsplan är det en grund för att helt avslå en ansökan.

LÄGRE FÖRSÖRJNINGSTÖD I VISSA FALL

Vid särskilda omständigheter, som inte handlar om avdrag p.g.a. ogiltig frånvaro, kan beviljande av ett lägre försörjningsstöd komma i fråga. Lägre försörjningsstöd kan utgå utifrån följande principer;

- Om den enskilde hamnar i en akut nödsituation och endast behöver tillfälligt ekonomiskt bistånd för att få möjlighet att reda upp den

Ett exempel är när den enskilde är i behov av hjälp på grund av att han/hon hamnat i akut nödsituation. Den enskilde kan ha haft försörjningsmöjligheter genom egna medel, men trots detta blivit i behov av hjälp till sitt livsuppehälle. Här kan norm för livsmedel användas eller i en del fall normen för personliga kostnader.

eller

- Om den enskilde inte har vissa kostnader för poster som ingår i riksnormen eller dessa är lägre än riksnormen, till exempel under vistelse i heldygnsvård²⁰.

HÖGRE FÖRSÖRJNINGSSTÖD I VISSA FALL

Ibland finns det särskilda skäl för att beräkna riksnormen till ett högre belopp. Det kan exempelvis gälla om:

- Den enskilde av särskilda skäl har behov av dyrare kost
- Om den enskilde betalar avgift för skolmåltider
- Om den enskilde har höga livsmedelskostnader på grund av att kosten är inräknad i en avgift (dagpatienter, sjukhusvistelser)
- Om den enskilde har på grund av funktionsnedsättning eller andra sociala skäl, svårigheter att delta i samhällslivet och upprätthålla sociala kontakter
Gäller exempelvis telefon, tidningar eller fritidsaktiviteter som inte täcks av annat stöd.
- Om det är en förutsättning för att barn i hushållet ska kunna delta i fritidsaktiviteter (gäller barn som riskerar utanförskap, till exempel utsatts mobbning eller har en särskilt viktigt social funktion för barnet utifrån speciella omständigheter)
- Om det är en förutsättning för att en förälder ska kunna ha umgänge eller kontakt med sitt barn i en rimlig omfattning och det därigenom tillkommer extra utgifter för exempelvis telefon, lek och fritid
- Om den enskilde har ett tillfälligt och visst behov av att köpa kläder och skor. Exempelvis vid snabba viktförändringar, begravningskläder eller vinterkläder till flyktingar²¹
- Om ett spädbarn saknar nödvändig klädutrustning
- Om den enskilde har tillfälligt höga kostnader som beror på att hen blivit utsatt för våld, andra övergrepp eller brott²².
- Skäliga kostnader utanför riksnorm

²⁰ SOSFS 2013:1

²¹ Lagen om mottagande om asylsökande (LMA) 18 §

²² SOSFS 2013:1

HUSHÅLLSEL

Hushållsel beviljas som godtagbar kostnad, i normalfallet godkänns faktisk kostnad. Om kostnaden verkar orimligt hög kan en jämförelse göras med Konsumentverkets årliga statistik över olika hushållstypers hushållselförbrukning.

HEMFÖRSÄKRING

Kostnad för hemförsäkring ska ingå i försörjningsstödet. Kunden ska uppmanas att teckna hemförsäkring. Basförsäkring är det som gäller, andra tillägg ingår inte i detta. Om kunden önskar ta en dyrare försäkring beviljas kostnaden för bas. Eventuell mellanskillnad får kunden stå för själv.

Kunder med bostadssociala kontrakt/hyresgarantier/ andra boenden via kommunen ska ha en hemförsäkring enligt hyreskontrakt vilket socialsekreterarna följer upp att det så sker.

Observera att kostnad för hemförsäkring beviljas för en månad i taget, då det som regel går att få månadsbetalning via autogiro. En annan bedömning kan göras i de fall kundens möjligheter till självförsörjning inom kort är begränsade. Motivering till detta ska då tydligt framgå i utredning.

På grund av ändrade regler om rättshjälp, är det viktigt att rättsskydd ingår i hemförsäkringen. Om tveksamhet uppstår kring lämplig kostnad för hemförsäkring kan en jämförelse göras med Konsumentverkets beräkningar.

ARBETSRESOR INOM ARBETSMARKNADSPOLITISKA PROGRAM

Kostnader för arbetsresor inom arbetsmarknadspolitiska program ska i första hand sökas via Arbetsförmedlingen. Kostnad över egenavgiften²³ återsöks via Arbetsförmedlingen. Egenavgiften kan vara en godtagbar utgift, förutsatt att kopia på beslut över programresor inkommer.

ÖVRIGA ARBETSRESOR

Kostnader för arbetsresor, exempelvis arbetsträning, praktik, deltidsarbete etcetera kan godtas om avståndet mellan bostaden och arbetsplatsen/skolan uppgår till minst fyra km enkel väg. Resväg som familjen har för att lämna och hämta barn till/från barnomsorgen medräknas som godtagbart avstånd.

Allmänna kommunikationsmedel ska användas. Om detta inte är möjligt, se riktlinjer gällande ”kostnader för egen bil”.

²³ Fastställs av Arbetsförmedlingen

AVGIFT TILL FACKFÖRENING OCH ARBETSLÖSHETSKASSA

Bistånd till avgifter för fackförening och Arbetslöshetskassa utgår med det belopp som gäller för den organisation som kunden tillhör. Kunden bör dock undersöka möjligheten att få helt eller delvis reducerad avgift.

När det gäller personer nära pensionsålder eller som bedöms stå mycket långt från arbetsmarknaden, bör diskussion föras med kunden om det är rimligt att fortsätta betala månatlig A-kasseavgift.

BOENDEKOSTNADER

Boendekostnader räknas som skälig utgift utöver försörjningsstödets riksnorm.

BOENDEKOSTNAD LÄGENHET

Högsta godtagbara hyra beräknas utifrån vad som anses vara skäligt baserat på den lokala hyresnivån inom allmännyttan.

Bistånd till hyreskostnad beviljas med den faktiska hyreskostnaden. Kostnader för garage, parkering, kabel-TV, hyresgästförening och andra tillval (till exempel ändring av ytskikt, kyl/frys,) räknas inte som godtagbar kostnad i normalfallet. Om tillvalen finns vid inflyttningen och inte går att förhandla bort, så kan kostnaderna godtas.

Om bedömning görs att biståndsbehovet för kunden/kunderna riskerar att bli långvarigt kan en boendekostnad överstigande högsta godtagbara i regel godkännas maximalt fyra månader. En förutsättning är att kunden/kunderna är villig att söka billigare boende och att man aktivt försöker få en flyttning till stånd. Säger sig kunden inte vara beredd att flytta till annat, billigare, boende och/eller inte aktivt agerar för att få en flytt till stånd godkänns enbart den högsta godtagbara boendekostnaden.

I de fall kunden åläggs att byta till billigare boende fattas ett beslut om vilket skäligt rådtrum som gäller i det enskilda fallet. Till beslutet ska en besvärshänvisning bifogas.

Ett särskilt skäl för att godkänna en boendekostnad längre tid än fyra månader som överstiger ”högsta godtagbara” kan vara äldre personer som bott länge på samma plats, funktionshinder, barn med särskilda behov med mera.

En individuell prövning sker alltid i det enskilda fallet; exempelvis bör man göra en bedömning om det för kunden finns realistiska alternativ till nuvarande boendesituation.

BERÄKNING AV BOENDEKOSTNAD I EGEN FASTIGHET OCH BOSTADSRÄTT

Den ekonomiska utredningen kring boendet ska visa kundens faktiska boendekostnad i form av:

- vatten och avlopp
- renhållning
- sotning, uppvärmning
- skuldräntor (dock inte amorteringar)
- villaförsäkring
- tomträttsavgifter
- fastighetsskatt

Om biståndsbehovet bedöms bli långvarigt ska en bedömning göras av fastighetens marknadsvärde, eventuellt bundet kapital och den enskildes möjlighet att genom försäljning bidra till sin försörjning. Särskild hänsyn ska tas till hushållets sammansättning, barnens situation och den enskildes möjligheter att ordna annat boende.

Faktiska boendekostnader kan accepteras under sex månader dock inte amorteringar i avvaktan på en försäljning.

En boendekostnad upp till högsta godtagbara boendekostnad kan accepteras under maximalt sex månader. Därefter bör godtagbar boendekostnad sänkas till genomsnittshyran på orten, om kunden inte bytt till billigare boendeform. I ovanstående fall ska en bedömning också göras, om kunden har ett bundet kapital i sin fastighet eller bostadsrätt.

Vid innehav av egen fastighet alternativt bostadsrätt ska möjligheten att erhålla skattejämkning för räntekostnader alltid beaktas och vara ett villkor vid ansökan om ekonomiskt bistånd.

OLIKA BOENDEFORMER

INNEBOENDE

För kunder som är inneboende avses de som inte har delad bostad med hushållsgemenskap. Den faktiska boendekostnaden bör beaktas, om den är skälig.

En förutsättning är att kunden kan styrka sin boendesituation genom att uppvisa ett skriftligt avtal med bostadsinnehavaren.

HUSHÅLLSGEMENSKAP MED BOSTAD SINNEHAVAREN

Vid beräkning av den faktiska boendekostnaden bör det beaktas hur stor andel av bostaden den enskilde disponerar, om han eller hon, till exempel ett kvarboende vuxet barn, vänner, eller en förälder, lever i en hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren utan att vara samboende. Nämnden bör vid beräkningen följa Riksförsäkringsverkets föreskrifter²⁴ om beräkning av boendekostnad i ärenden om bostadsbidrag och familjebidrag i form av bostadsbidrag, som finns i Försäkringskassans författningssamling. I dessa räknas varje rum som två enheter och köket som en enhet.

Normen beräknas som den personliga kostnaden för ensamstående samt personens andel av hela hushållets gemensamma hushållskostnader.

HEMMABOENDE UNGA 18–25 ÅR

Vårdnadshavare har försörjningsplikt²⁵ för barn upp till 18 år, och längst till och med när ungdomen är 21 år under förutsättning att skolgång pågår. Skolgång innebär oftast gymnasiestudier men kan även innefatta grundskola eller annan jämförlig utbildning.

Vårdnadshavare har försörjningsplikt²⁶ för barn upp till 18 år, och längst till och med när ungdomen är 21 år under förutsättning att skolgång pågår. Skolgång innebär oftast gymnasiestudier men kan även innefatta grundskola eller annan jämförlig utbildning.

För hemmaboende vuxen över 18 år, som saknar inkomst, ska bistånd till bostadskostnad i huvudregel inte utgå. Grundregeln är att ungdomar under 25 år bor hemma tills de med varaktiga inkomster kan försörja sig på egen hand.

Ekonomiskt bistånd till eget boende för ungdomar mellan 18 – 20 år godtas endast om särskilda starka skäl föreligger.

Ekonomiskt bistånd till eget boende unga vuxna mellan 21–25 år, beviljas om eget boende är nödvändigt för att tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå.

Föräldrar i åldersgruppen 18 – 20 år har rätt till eget boende utan prövning av starka sociala skäl.

²⁴ Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS) 1998:9

²⁵ Föräldrabalk (FB) 7 kap. 1 §

²⁶ Föräldrabalk (FB) 7 kap. 1 §

Ungdomar som bor hos sina föräldrar och inte tidigare betalt någon hyra beviljas inte bistånd till boendekostnad om inte föräldrarna får högre boendekostnader (exempelvis pga. minskat bostadsbidrag).

Får föräldrarna högre boendekostnader räknas i normalfallet motsvarande belopp som skälig hyra för "ungdomen". Skriftligt underlag måste inkomma från kunden, där det framgår hur mycket kostnaden ökat på grund av att ungdomen bor där. Om kunden tidigare regelbundet med egna inkomster betalat hyra i aktuellt boende kan faktisk hyresdel beviljas om den är skälig.

För en ung vuxen som varit bosatt i föräldrahemmet under sin uppväxt, men som för en längre tid än 6 månader har varit självförsörjande i eget boende och sedan flyttar tillbaka till föräldrahemmet godtas fördyrade kostnader för el och vatten.

Vid tillfälligt boende, tre månader eller kortare, utgår ingen hyresdel. Det anses inte skäligt att föräldrar ska ta ut hyra av sina barn som tillfälligtvis bor hemma. Däremot beviljas riksnorm så att barnet kan betala för sitt uppehälle till föräldrarna.

Ungdomar som bott i egen lägenhet i mer än sex månader efter gymnasiestudier och klarat sin hyra genom egna inkomster, kan beviljas hyreskostnad som godtagbar utgift.

När ungdomar uppger att de inte får bo kvar hemma, alternativt inte kan flytta hem, görs en boendeutredning.

Påvisar utredningen ett behov av eget boende för den unge kan kostnaden för ett sådant boende räknas som en godtagbar utgift.

VÄXELVIS BOENDE FÖR BARN

Barn med växelvis boende hos sina föräldrar räknas med i normen vad avser personliga kostnader och gemensamma hushållskostnader med det antal dagar som barnet bor hos den bidragsberättigade föräldern.

Vanligtvis behöver ingen förälder betala underhållsbidrag vid växelvis boende. Undantag finns om den ena föräldern har mycket högre inkomst än den andra.

Observera att underhållsstöd vid växelvis boende inte längre går att söka hos Försäkringskassan.

ANDRAHANDSLÄGENHET

Den som ansöker om försörjningsstöd till boendekostnad i andrahandslägenhet ska uppvisa ett giltigt andrahandskontrakt för att kostnaden ska kunna godtas.

Försäkringskassan beviljar bostadsbidrag endast mot uppvisande av giltigt hyresavtal från hyresvärden samt aktuell hyresavi.

HYRESKOSTNAD UNDER VISTELSE PÅ KRIMINALVÅRDSANSTALT

Hyreskostnader/kostnader för magasinering av möbler för personer som avtjänar fängelsestraff kan beviljas om strafftiden är sex månader eller lägre. Eventuellt särskilda skäl till att bevilja hyreskostnad för längre period beslutas av förste socialsekreterare/enhetschef.

ANDRA BOENDEFORMER

När det gäller andra boendeformer, till exempel husvagn eller båt, räknas den faktiska boendekostnaden efter omständigheterna i varje enskilt fall. För personer som saknar permanent bostad ingår kostnaden för magasinering av möbler, under skälig tid, i den faktiska boendekostnaden.

BOSTADSLÖS

En kund som saknar egen bostad, bor tillfälligt inneboende eller är hänvisad till andra tillfälliga boendeanternativ, lever oftast en kringflackande tillvaro. Detta kan leda till större kostnader för boendet i form av till exempel dyrare matkostnader och resor. En individuell prövning behöver som alltid ske i det enskilda fallet.

Levnadskostnader i övrigt

Ekonomiskt bistånd för levnadskostnader i övrigt ska tillgodose kostnader som uppstår då och då och som inte ryms inom riksnormen. En individuell bedömning ska göras vid varje ansökan. Bedömningen utgår ifrån om biståndet krävs för att uppnå en skälig levnadsnivå eller inte. Oavsett vad det gäller så ska behovet kunna styrkas av kunden. För vidare information om vanligt förekommande ansökningsområden, läs nedan.

AKUT TANDVÅRD

Ekonomiskt bistånd för akut tandvård, dvs. akuta inflammationer och smärttillstånd som fordrar omedelbar behandling, ska utgå inom ramen för ekonomiskt bistånd. Kostnadsförslag krävs inte i dessa fall.

TANDVÅRD UTÖVER AKUT TANDVÅRD

Utöver akut tandvård som ingår i ekonomiskt bistånd kan bistånd beviljas till nödvändig tandvård i de fall kunden inte har egen betalningsförmåga. I nödvändig tandvård ingår till exempel att avhjälpa och lindra tandvärk uppehållande tandvård

som årliga kontroller och tandvård för att avhjälpa infektioner undanröja betydande sociala svårigheter till exempel om förlust av tänder lett till utseendemässigt handikapp, ersättning av tandförluster i framtandsområdet uppnå godtagbar tuggförmåga.

Vid behov av mer omfattande tandvård ska kunden alltid inkomma med kostnadsförslag från behandlande tandläkare. Det ska framgå hur lång den beräknade behandlingstiden väntas bli.

Det ekonomihandläggaren först har att ta ställning till är om föreslagen tandvård är helt nödvändig för att tillförsäkra skälig levnadsnivå. För att säkerställa en adekvat bedömning bör behandlande tandläkare kontaktas, i vissa fall kan det också bli aktuellt med konsultation av annan tandläkare.

Det som bedöms som nödvändig tandvård är att jämställa med godtagbar utgift. Beslutets giltighet tidsbegränsas till maximalt sex månader (med möjlighet till förlängning vid omprövning).

I de fall kunden har ett eget betalningsutrymme anses det rimligt att kunden själv betalar kostnader, exempelvis via avbetalning.

GLASÖGON

Bistånd till glasögon kan beviljas efter ordination av leg. optiker eller läkare eller om nya glasögon behövs på grund av olycksfall. Vid olycksfall, kontrollera om summa kan beviljas via hemförsäkring i första hand.

Ekonomiskt bistånd kan beviljas med det billigaste alternativet för bågar, faktisk kostnad för synundersökning och standardglas godkänns i normalfallet. Ekonomiskt bistånd till bifokala, progressiva glas eller till färgade glas kan endast beviljas om behovet är styrkt av optikerintyg.

Ansökan om bistånd till kontaktlinser beviljas endast om behovet är styrkt genom läkarintyg.

Kunden ska lämna in kostnadsförslag från optiker innan beslut fattas.

Vid endast tillfälligt behov av ekonomiskt bistånd och om utgiften i ett längre perspektiv kan betalas av kunden själv, är inte utgiften en godtagbar kostnad.

LÄKARVÅRD

Kostnad för läkarvård som ingår i högkostnadsskyddet utgör en godtagbar utgift och ska styrkas med faktura.

MEDICIN

Kostnad för medicin som ingår i högkostnadsskyddet är en godtagbar utgift och ska styrkas med kvitto.

När det gäller receptbelagd medicin som inte ingår i högkostnadsskyddet är bedömningen, huruvida kostnaden är godtagbar eller, restriktiv. Receptspecifikation ska alltid uppvisas.

För icke-receptbelagd medicin, salvor med mera är grundregeln att den enskilde, genom posten ”hygien” i riksnormen själv får bekosta detta. I vissa fall kan det vara motiverat att bevilja ekonomiskt bistånd även för ovannämnda utgifter. Ett eventuellt gynnande beslut ska alltid konsulteras i arbetsgruppen.

SJUKHUSVÅRD

En person som uppbär försörjningsstöd och periodvis vårdas på sjukvårds-inrättning, har full norm hela tiden. Som godtagbar kostnad räknas vårdavgiften per dygn minus matnorm.

För de som har högre hemförsäkring än bas bör kopia på försäkringsbrev inlämnas för att undersöka om kostnad för sjukhusvård kan återsökas av kunden via hemförsäkringen.

SJUKRESOR

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till egenavgiften för sjukresor. Ersättning för resterande del kan kunden ansöka om hos Region Värmland.

Sjukresor ska i första hand göras med Regionens servicelinje eller med allmän kollektivtrafik som tåg eller buss. Nyttjande av privat bil ersätts endast vid särskilda fall av Regionen.

KOSTNADER FÖR EGEN BIL

Bistånd lämnas i allmänhet inte till bilkostnader. Undantag kan göras förutsatt att bilen är nödvändig på grund av minst ett av följande kriterium;

- sjukdom
- funktionsnedsättning
- sociala skäl

Vidare kan behov av bil för resor till och från arbete eller utbildning vara aktuellt vid de fall där kommunikationsmedel saknas. I de fall det krävs ska läkarintyg eller andra relevanta intyg ligga till grund för bedömning.

Bistånd beviljas enligt Skatteverkets norm för skattefri milersättning. Ersättningen ska då täcka omkostnader som drivmedel, skatt, försäkring. Om biståndsbehovet riskerar bli långvarigt bör en diskussion föras kring eventuell flytt. Finns lämpliga alternativ som avsevärt sänker arbetsreskostnaderna bör i normalfallet efter tre månader endast arbetsresor motsvarande månadskostnaden för ett länskort beviljas som godtagbar utgift.

Här ska beaktas den enskildes möjlighet att söka skattejämkning för arbetsresor.

Vid behov av bil på grund av sjukdom eller handikapp bör uppmärksammas att rätt till merkostnadsersättning från Försäkringskassan kan föreligga. Bistånd som beviljas i avvaktan på sådan ersättning ska utgå som förskott på förmån.

HEMUTRUSTNING

När en ansökan görs om bistånd till hel eller kompletterande hemutrustning, ska bedömning göras av kundens förutsättningar att med egna medel kunna skaffa en del av den.

Om kunden har möjlighet att inom rimlig tid med egen inkomst eller på annat sätt skaffa nödvändig hemutrustning, ska bistånd inte beviljas. Undantag kan vara familjer med minderåriga barn eller personer där sociala och ekonomiska skäl gör att bistånd till en viss utrustning kan vara nödvändig redan i avvaktan på inkomst.

Vid prövning av stöd till hemutrustning ska hänsyn tas till befintlig hemutrustning inklusive den utrustning som kan medföras vid separation eller flytt från föräldrahemmet samt aktuell och framtida försörjningsmöjlighet. Hembesök ska i regel alltid göras. Enbart nödvändig utrustning vad gäller möbler och husgeråd ska beviljas. Utgångspunkten är att behovet tillgodoses genom inköp av hemutrustning till marknadens lägsta priser.

Bistånd till inköp av enklare TV och dammsugare beviljas efter individuell bedömning. Vid behov av en mer avancerad dammsugare pga. allergi, krävs läkarintyg.

Till hemutrustning kan bistånd beviljas med maximalt 10 % av basbeloppet för ensamstående. Vid fler i familjen kan beloppet ökas med maximalt 3,5 % av basbeloppet per person. Individuell bedömning ligger till grund för beslut.

Tillgång till internetuppkoppling i hemmet är nödvändigt för att tillförsäkra skälig levnadsnivå. Tillgång till dator, alternativt smartphone/surfplatta anses i vissa fall också vara nödvändigt. I synnerhet kan detta sägas gälla för familjer med barn i

skolålder. Löpande kostnader för bredband kan beviljas med maximalt 0,5 % av basbeloppet per månad. Inköp av dator kan beviljas med högst 5 % av basbeloppet.

FLYTTKOSTNADER

I regel ska flytten ombesörjas av kunden själv. Bistånd kan då beviljas till hyra av släpvagn. Den som pga. funktionshinder eller av andra sociala skäl, inte kan ombesörja sin flytt på egen hand kan beviljas bistånd till flytt med flyttfirma. Beslut föregås av individuell bedömning.

En långväga flytt kan medföra höga kostnader. Delegationsordningen anger de olika beslutsnivåerna utifrån sökt belopp.

MAGASINERINGSKOSTNADER

Magasineringskostnader kan beviljas beroende på värdet på bohaget och får inte understiga värdet för vad kunden kan beviljas i bistånd till hemutrustning. Kostnaden kan bli aktuell utifrån följande orsaker:

- under tid för vård på behandlingshem
- vid vräkning
- vid fängelsevistelse (inte straff överstigande 6 månader)
- vid placering utifrån skyddsbehov

I bedömningen om kunden är berättigad till biståndet ska hänsyn tas till dennes möjlighet att erhålla nytt boende inom snar framtid.

Magasineringskostnad kan beviljas max 6 månader. Biståndsbeslutet ska vara tidsbegränsat och följas upp regelbundet.

Kunden står själv för kontraktet för magasineringen, det gör inte Kils kommun. Fakturan ska gå till kunden och om kunden behöver ansöka bistånd för kostnaden ska kopia på fakturan inkomma till socialsekreteraren som underlag för vidare handläggning.

SPÄDBARNsutrustning

Bidrag till spädbarnsutrustning kan utgå vid första barnets födelse med maximalt 10 % av prisbasbeloppet, om familjen i övrigt är beroende av bistånd till sin försörjning. Bistånd kan beviljas tidigast två månader före beräknat förlossningsdatum.

Beloppet ska täcka:

- inköp av barnvagn
- säng med sängutrustning

- baskläder
- utrustning för bad
- utrustning för matning

Vid barn nummer två, tre osv avgör det faktiska behovet i det enskilda fallet hur stort belopp som ska beviljas. Här bör det inte bli aktuellt med mer än halva summan för spädbarnsutrustning, om inte speciella skäl föreligger.

Flyktingfamiljer som inte bott i Sverige mer än två år, kan söka extra hemutrustningslån för att täcka extra utgifter i samband med barns födelse. Information finns hos Migrationsverket.

BARNOMSORGSKOSTNADER

Familjer med ett löpande behov av ekonomiskt bistånd som har barn inom barnomsorgen ska inte betala någon barnomsorgsavgift. Det åligger socialsekreteraren att informera kunden om detta. Ett intyg som bekräftar att familjen uppbär ekonomiskt bistånd skickas till handläggaren för barnomsorgskostnader först efter kundens samtycke.

När det handlar om tillfälliga behov av ekonomiskt bistånd medräknas barnomsorgsavgift som godtagbar utgift.

Även kostnad för privat barnomsorgsplats kan i vissa fall godtas under en kortare period i avvaktan på en kommunal plats.

UMGÄNGESKOSTNADER OCH UMGÄNGESRESOR

Om barnet bor stadigvarande hos den ene föräldern kan i normalfallet umgängeskostnader hos den andre föräldern godtas för maximalt sex dagar per månad och barn.

Överstiger antalet umgängesdagar sex dagar får föräldrarna själva reglera detta ekonomiskt. Kostnaden för umgänge beräknas utifrån följande poster i normen: livsmedel, lek och fritid samt hygien. Undantag avseende antal dagar görs när det handlar om familjehemsplacerade barn eller om ett giltigt avtal föreskriver ett visst antal umgängesdagar.

Vid växelvis boende för barnet medräknas samtliga poster i riksnormen.

Bistånd till resor kan beviljas i samband med umgänge. I normalfallet delar bo- och umgängesföräldern på resekostnaderna. Om boföräldern inte kan/inte vill betala kan umgängesföräldern beviljas bistånd till hela resekostnaden utifrån barnrättsperspektivet.

Billigaste färd sätt ska användas och kvitto, till exempel färd biljett, ska uppvisas.

Fler resor än i dom eller avtal fastställda umgängestillfällen ska inte beviljas.

En rimlighetsbedömning ska alltid göras vad som är att betrakta som skäliga kostnader för umgängesresor. Är exempelvis avståndet långt mellan föräldrarna kan det vara rimligt att enbart bevilja en resa varannan månad eller i samband med lov.

I normalfallet är maxkostnaden för umgängesresor motsvarande månadskostnaden för ett länskort.

REKREATION

I riksnormen ingår kostnader för fritidsaktiviteter. Det kan finnas särskilda behov av rekreation, till exempel hos barnfamiljer med långvarigt biståndsbehov eller vuxna med medicinska eller sociala behov. Ekonomiskt bistånd bör räcka till tåg- eller bussresa samt logi.

BEGRAVNINGSKOSTNADER

Begravningskostnader ska i första hand täckas av tillgångar i dödsboet alternativt genom föräldrars eller efterlevande makars inkomster och tillgångar om det föreligger en försörjningsskyldighet. Om dödsboets tillgångar eller om försörjningsskyldigas ekonomiska förmåga inte är tillräckliga för att täcka begravningskostnaden, kan dödsboet eller den försörjningsskyldige ansöka om ekonomiskt bistånd enligt 12 kap. 1 § SoL. Rätten till bistånd utreds i vanlig ordning.

Vid bedömning av dödsboets betalningsförmåga avräknas alla kända tillgångar som fanns på dagen för dödsfallet begravningskostnaden, även eventuell kommande skatteåterbäring. Hänsyn ska tas till tillgångar i form av försäkringar. Återkrav²⁷ kan upprättas mot tillgångar som visar sig senare.

Bistånd till begravningskostnader beviljas med högst 50 % av gällande prisbasbelopp för skäliga faktiska kostnader.

Rätten till bistånd omfattar kostnader som är nödvändiga för att begrava den avlidne på bostadsorten. Merkostnader för att begrava den avlidne utanför Sverige ingår inte i rätten till bistånd.

²⁷ SoL 33 kap. 2 §

Kostnader för städning och tömning av den avlidnes bostad ingår inte i skälig levnadsnivå utifrån ansökan om ekonomiskt bistånd. Kostnaden kan dock räknas med i en dödsbouppteckning.

Ansökan om begravningskostnad görs på särskild blankett.

TELEFONKOSTNADER

Telefonkostnader ingår i normbeloppet. Bistånd därutöver kan endast beviljas i sådana fall då medicinska eller sociala skäl föreligger. Ett socialt skäl kan vara att en telefon krävs för att hålla kontakten med minderåriga barn.

BISTÅND TILL PERSONLIGA KOSTNADER VID VISTELSE PÅ INSTITUTION

Personer som är inskrivna för vård eller behandling som en insats med stöd av socialtjänstlagen, är berättigade till bistånd på samma villkor som andra. Försörjningsstödet ska reduceras för kostnader som kunden inte har under vårdperioden.

En vuxen person som vårdas på institution och som saknar egna inkomster eller medel kan beviljas fickpengar. Det är viktigt att undersöka, vad som ingår i vårdkostnaden i det enskilda fallet och göra en individuell bedömning.

Vad gäller bistånd till resor i samband med institutionsvård till exempel för informationssamtal, in- och utskrivning, umgänge med barn samt möten med socialsekreterare, utgår inte försörjningsstöd utan betalas inom vårdkostnaden.

Kunder som är dömda till rättspsykiatrisk vård har också rätt att erhålla ekonomiskt bistånd till fickpengar, om de saknar egna inkomster eller medel.

Kunder som sitter anhållna, häktade eller är intagna på kriminalvårdsanstalt får hela sin försörjning genom kriminalvården. Frihetsberövade personer kan vid vissa tillfällen ha möjlighet att erhålla ersättning för utförda uppgifter. Vid ansökningar om ekonomiskt bistånd ska det undersökas om den möjligheten finns för kunden.

En del av de pengar en intagen tjänar på att jobba på anstalten sätts in på ett speciellt permissionskonto. Dessa pengar är tänkta att användas till permissioner. Den intagne betalar alltså själv det han/hon vill göra på sina permissioner. Den intagne kan av Kriminalvården få hjälp med resekostnad, om kostnaden överstiger 0,5 procent av basbeloppet.

I samband med att en frihetsberövad person ansöker om ekonomiskt bistånd ska man alltid begära in specifikation/översikt på den intagnes ekonomi.

RÄTTSHJÄLP

I normalfallet ska advokatkostnader täckas av hemförsäkringens rättsskydd eller inom ramen för den allmänna rättshjälpen.

Ekonomiskt bistånd kan vid familjerättsliga ärenden beviljas till självrisken. Bistånd till övriga advokatkostnader beviljas endast i undantagsfall, om särskilda skäl föreligger.

LEGITIMATION

Mot uppvisande av kvitto kan ekonomiskt bistånd beviljas för utfärdande av legitimation.

KLÄDER OCH SKOR UTÖVER RIKSNORMEN

Utgifter för kläder är fastslaget i riksnorm och extra bistånd utgår därför i regel inte till detta ändamål. Vid särskilda omständigheter kan emellertid skäl finnas att frångå denna huvudregel. Det kan till exempel handla om snabb viktninskning/ökning på grund av sjukdom, vinterkläder för nyanlända, barnperspektiv med mera. I sådana fall kan ytterligare bistånd utgå med maximalt en extra månadsklädnorm per person.

Vid de tillfällen behov av ytterligare bistånd för kläder finns, kan bistånd beviljas med höst 5 % av prisbasbelopp för grundläggande klädbidrag. Individuell prövning utifrån det enskilda fallet gäller.

Vad gäller kostnader för specialbeställda kläder och skor som inte täcks av handikappersättning kan bistånd i vissa fall beviljas. Vid fördyrade kostnader, för till exempel ortopediska skor, kan mellanskillnaden för kläder/skor enligt riksnorm och den faktiska kostnaden för ortopediska skor utgå. Ansökan ska styrkas med intyg från läkare. Kontrollera om Regionen kan stå för kostnaden istället för kunden.

Familjer med ungdomar som tar studentexamen och har ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, sex månader eller mer, kan beviljas ekonomiskt bistånd avseende utgifter för extra klädkostnader så som studentmössa och studentkläder. Bistånd kan beviljas med max 3 % av gällande prisbasbelopp. Ungdomen ska vara folkbokfört hos den förälder som ansöker om bistånd.

GYMKORT

Vid läkarintyg eller efter en individuell bedömning att behov föreligger för att planering ska kunna följas för snabbaste väg till självförsörjning, kan kostnad för gymkort eller annan träning beviljas månadsvis. Detta förutsätter att träningen inte kan genomföras på annat sätt eller genom Region Värmlands regi. Rimlig kostnad

bedöms vara 0,6 % av prisbasbeloppet. Bedömning sker restriktivt och beviljas endast för en månad i taget.

NÖDPRÖVNING

Kommunen har det yttersta ansvaret för att tillförsäkra att medborgarna har en skälig levnadsnivå. En nödprövning kan göras om kunden hävdar att en nödsituation föreligger.

Ekonomiskt bistånd till akuta behov för livsuppehållet kan beviljas efter individuell prövning. Exempelvis kan det röra tak över huvudet, medicin eller mat för dagen.

Akut bistånd till hushåll som har inkomster över försörjningsstödsnivå ska prövas restriktivt och endast beviljas för att avvärja en akut nödsituation eller om kunden bedöms vara förhindrad att själv ta ansvar för sin ekonomi och sin livssituation.

Skulle behovet av akut bistånd upprepas ska det särskilt uppmärksammas om det kan finnas anledning till oro för barnens hälsa och utveckling. Medarbetare inom socialtjänsten är skyldiga att genast förmedla egen kännedom om de i sin yrkesutövning får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Särskilda grupper

ARBETSLÖSA ELLER SJUKSRIVNA

En arbetsför person utan sysselsättning ska, för att vara berättigad till ekonomiskt bistånd, alltid vara aktivt arbetssökande och ha en arbetsmarknadsplan. Kunden ska vara inskriven hos Arbetsförmedlingen. Vid sjukskrivning ska giltigt läkarintyg lämnas in.

UNGA VUXNA (18–25 ÅR)

Kartläggning och individuell arbetsmarknadsplan avgör tillsammans med ungdomen insatsen som är lämpligast för att ungdomar ska komma ut i egen försörjning. I vissa fall kan det innebära att läsa upp sina betyg. Individuell prövning sker i varje enskilt fall.

GYMNASIESTUDERANDE UNGDOM

Föräldrar har underhållsskyldighet mot barn²⁸. Underhållsskyldigheten upphör formellt då den unge fyller 18 år eller vid den tidpunkt som gymnasiestudierna avslutas, dock senast vid 21 års ålder.

Vid avhopp från gymnasiestudier är utgångspunkten att socialtjänsten, i samarbete med skolan, i första hand ska verka för den unges återgång till studier.

Gymnasiestudier kan i regel jämföras med kompetenshöjande verksamhet och en fullgjord utbildning ökar ungdomens möjligheter på arbetsmarknaden. Av det följer att rätten till bistånd inte kan anses föreligga i de fall en ungdom, utan giltigt skäl, avbryter sina gymnasiestudier. Man anses då inte göra vad man kan för att bidra till sin försörjning.

Giltiga skäl för avhopp kan vara att ungdomen planerat så att han/hon står på tröskeln till egen försörjning på annat sätt (till exempel genom arbete) eller om en återgång till gymnasiestudier av särskilda skäl förefaller uppenbart olämpligt.

Gymnasiestuderande som fyllt 18 år och som på grund av skolk/ogiltig frånvaro inte erhåller ersättning från CSN kompenseras inte med motsvarande summa i försörjningsstöd. Detta gäller oavsett om den unge ingår i föräldrars hushåll eller utgör ett eget ärende.

För ungdomar, som avslutat gymnasiet och vars föräldrars underhållsskyldighet upphört, kan ekonomiskt bistånd tidigast beviljas från och med juli månad. Detta med anledning av att underhållsstöd och bostadsbidrag utgår för den gymnasiestuderande till och med juni månad.

VUXNA STUDERANDE

Vuxna studerande ska i första hand klara sin försörjning genom ersättningar från CSN, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och sommarjobb.

Om rätt till studiemedel saknas efter redan pågående studier kan den vuxne studera och samtidigt uppbära försörjningsstöd efter individuell prövning och om det är en insats inom arbetsmarknadsplanen. I sådana fall fattas beslut om helt- eller kompletterande ekonomiskt bistånd för en tidsbegränsad period.

FÖRETAGARE

Ekonomiskt bistånd får generellt sett inte beviljas för att finansiera affärsverksamhet. För att klara en uppstartsfas ska företagaren i första hand erhålla stöd från arbetsförmedlingen ”starta-eget-bidrag” alternativt lån och bidrag från ALMI eller

²⁸ Föräldrabalken 7 kap. § 1

annan näringslivsaktör. Ett starta-eget-bidrag från AF kan jämföras med andra arbetsmarknadsåtgärder, varför kompletterande försörjningsstöd vid behov kan beviljas.

UTLÄNDSKA MEDBORGARE

Nordiska medborgare och icke nordiska medborgare med uppehålls- och arbetstillstånd ska vid ansökan om försörjningsstöd bedömas utifrån samma grunder som gäller för svenska medborgare.

Utomnordiska medborgare, som befinner sig i landet som turister, kan endast i undantagsfall och i en nödsituation berättigas till ekonomiskt bistånd. Dessa personer ska i första hand vända sig till hemlandets konsulat eller ambassad.

Utländsk medborgare, som är asylsökande, får sin försörjning genom Migrationsverket och är inte berättigad till försörjningsstöd genom kommunen.

Observera Utlänningslagen 2005:716 (UtIL) 17 kap 1 §:

”Socialnämnden ska lämna ut uppgifter om en utlännings personliga förhållanden, om Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen begär det och uppgifterna behövs för att avgöra ett ärende om uppehållstillstånd eller ett ärende om ställning som varaktigt bosatt i Sverige eller för att verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning. Detsamma gäller när fråga har uppkommit om utlänningen har uppehållsrätt. Lag (2014:655).”²⁹.

Ekonomiskt bistånd beviljas inte till ansökan om svenskt medborgarskap.

EU/EES MEDBORGARE

Vid ansökan om ekonomiskt bistånd ska EU-medborgare och dess familjemedlemmar likabehandlas som svenska medborgare. En förutsättning är dock att EU-medborgaren har uppehållsrätt. De tre första månaderna i Sverige har alla EU-medborgare en ovillkorlig uppehållsrätt, har denna tid passerats åvilar det kommunstyrelsen att på egen hand bedöma huruvida fortsatt uppehållsrätt föreligger eller inte.

En EES-medborgare har uppehållsrätt³⁰ om denne antingen:

1. Är arbetstagare eller egen företagare
2. Har kommit till Sverige för att söka arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning
3. Är inskriven som studerande vid en erkänd utbildningsanstalt i Sverige och enligt försäkran om detta har tillräckliga tillgångar för sig och sina familjemedlemmars försörjning samt har en heltäckande sjukförsäkring för sig och familjemedlemmarna som gäller i Sverige, eller
4. Har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning och har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i Sverige.

För att bedöma huruvida arbetslösa EU-medborgare uppfyller villkor två ovan bör information inhämtas från Arbetsförmedlingen.

²⁹ Utlänningslagen 2005:716 (UtIL) 17 kap 1 §

³⁰ 3 a kap. 3 § UtIL

EU-medborgare som inte omfattas av något av villkoren kan enbart påräkna ekonomisk hjälp till hemresa och för att undanröja en akut situation, matpengar.

ANKNYTNINGSINVANDRARE

I första hand är den enskilde själv som ska ta ansvar och planera för sin ekonomiska situation. Detta egna ansvar omfattar även utrikesfödda som har för avsikt att flytta till anhöriga i Sverige. Det kan anses rimligt att en invandrande person planerar på så sätt att han/hon inte omgående försätter sig i ett behov av ekonomiskt bistånd.

Vid handläggning av ärendet ska beslut från Migrationsverket inhämtas som underlag för den ekonomiska utredningen med hänsyn till försörjningsplikten.

Den nyinvandrade kunna klara sig genom egna medel med hänvisning till det egna planeringsansvaret.

Ett avslag pga. ”oplanerad invandring” påverkar inte anknytningsperson (och eventuell övrig familj) utan berör enbart den nyinvandrade.

PERSONER MED SKADLIGT BRUK ELLER BEROENDE

För personer som har skadligt bruk eller beroendeproblematik³¹ ska socialnämnden i samråd med den enskilde planera hjälpen och vården samt noga bevaka att planen fullföljs.

Den enskilda ska informeras om vilka möjligheter det finns att erhålla stöd och behandlingsinsatser.

PERSONER SOM ÄR 66 OCH ÄLDRE

Personer som är 66 år och äldre, som saknar rätten till ålderspension och ansöker om ekonomiskt bistånd, ska hänvisas till pensionsmyndigheten för att ansöka om äldreförsörjningsstöd i stället. Om ekonomiskt bistånd beviljas i avvaktan beslut hos pensionsmyndigheten ska biståndet återsökas. enligt bestämmelserna i lagen om allmän försäkring³²

GIFTA OCH SAMMANBOENDE

Personer som är sammanboende och lever under äktenskapliga former får i normalfallet anses ha inkomster och utgifter tillsammans och räknas alltså ihop vid prövning för rätten till försörjningsstöd eller bistånd i andra fall.

³¹ 13 kap. 10 § SoL

³² Socialförsäkringsbalken (2010:110), 33 kap 2§ SoL

Ett gift par som ska skiljas/separera kan i avvaktan på att skilsmässan träder i kraft i vissa fall, till exempel vid misshandel, behandlas som två åtskilda hushåll.

Bistånd kan lämnas till ansökan om äktenskapsskillnad. I normalfallet delar paret på denna kostnad, men i vissa fall kan bistånd lämnas med hela summan till den ena kunden i hushållet. Omständigheter kan exempelvis vara vid hot och våld i nära relationer.

Återkrav och återsökning

Huvudprincipen är att ekonomiskt bistånd³³ beviljas utan återbetalningsplikt för den enskilde. Undantag från denna princip regleras genom återkrav³⁴.

ÅTERKRAV AV BEVILJAT EKONOMISKT BISTÅND

Grundreglerna för återkrav av försörjningsstöd³⁵ kan beviljas enligt följande grunder;

- Kund som fått förskott på en förmån eller ersättning
- Till kund som är indragen i arbetskonflikt
- Till kund som på grund av förhållanden som han eller hon inte kunnat råda över hindrats från att förfoga över sina inkomster och tillgångar.

Ytterligare exempel:

- Om bistånd har getts ut under villkor om återbetalning.
- Vid akut hjälp till tillexempel en hyresskuld för att undvika avhysning kan återkrävas om hushållet har inkomster över norm.

Akut utbetalning av matpengar som gjorts av sociala eller medicinska skäl ska inte återkrävas.

Återkrav får inte göras mot framtida bistånd. De formella kraven är absoluta och får inte åsidosättas.

Vid en eventuell prövning i förvaltningsrätten innebär åsidosättande av de formella kraven att talan inte kan fullföljas.

BIDRAG SOM INTE KAN ÅTERSÖKTAS

- Barnbidrag
- Assistentersättning
- Aktivitetsstöd

³³ 12 kap. 1 § SoL

³⁴ 33 kap. SoL

³⁵ 33 kap. 1-3 §§ SoL

- Etableringsersättning.

AVSTÅ FRÅN ÅTERKRAV

Socialnämnden har möjlighet att besluta från att helt eller delvis avstå från ett krav på återbetalning av ersättning som avses i 1-3 §§ och i 32 kap 2.§ första tycket eller 3 § första stycket³⁶.

SKULDER OCH AVBETALNINGAR

Ekonomiskt bistånd beviljas i regel inte till skulder. Undantag förekommer, vid till exempel el- eller hyresskulder.

För att bistånd till skulder ska beviljas gäller att betalning av skulden har avgörande betydelse för kundens fortsatta livsföring och att denna på ett avsevärt sätt skulle försvåras om skulden inte blir betald. Kunden ska i första hand undersöka möjligheten att göra upp en avbetalningsplan på egen hand.

HYRESSKULDER

En hyresskuld kan i normalfallet beviljas till maximalt tre förfallna månadshyror, om annan lämplig bostad inte kan anskaffas. Detta under förutsättning att kunden haft normunderskott under den period som skulden uppstått.

I akuta situationer, då kunden står inför en avhysning och inte kan ordna annat boende, kan det bli aktuellt med andra individuella lösningar och överenskommelser. Det kan då bli aktuellt med förmedlingskonto under tiden en avbetalningsplan upprättas i samråd med hyresvärd. I vissa fall kan kunden erbjudas att betala in samtliga inkomster på skulden och uppbära försörjningsstöd till uppehållet. Om uppgörelsen är under en kortare period bör det endast bli fråga om livsmedelsnorm.

I samtliga ärenden där det finns risk för en avhysningssituation, ska samråd ske med förste socialsekreterare och/eller enhetschef.

ELSKULDER

Bistånd till skulder på konsumtionsavgifter, el, vatten och sopor kan beviljas för högst tre debiteringsperioder. Detta under förutsättning att kunden haft normunderskott under den period skulden uppstått.

I akuta situationer, då kunden står inför en avstängning av el, kan det bli fråga om individuella lösningar och uppgörelser av samma typ som nämnts ovan beträffande hyresskulder.

³⁶ 33 kap. 6 § SoL

Precis som gäller vid hyresskulder ska, vid omedelbart hot om el-avstängning, samråd ske med förste socialsekreterare och/eller enhetschef.

BARNOMSORGSSKULDER

Bistånd till skuld på barnomsorgsavgift kan beviljas för högst tre månadsavgifter. Detta under förutsättning att kunden haft normunderskott under den period som skulden uppstått.

Om kunden står inför en avstängning från barnomsorgsplats och är i behov av denna för att klara sin försörjning genom arbete eller utbildning, kan det även här bli aktuellt med individuella lösningar och uppgörelser, av samma typ som nämnts ovan beträffande hyres- och elskulder.

SKULDER PÅ UNDERHÅLLSSTÖD

Den underhållsskyldige ska hänvisas till Försäkringskassan för att begära anstånd när han/hon inte klarar återbetalningen. Ekonomiskt bistånd beviljas inte till denna typ av skuld.

KVARSTÅENDE SKATT

Bistånd beviljas inte till betalning av kvarstående skatt. Detta gäller även om kunden varit beroende av ekonomiskt bistånd under den period som för lågt preliminärskatteavdrag gjorts.

Inkomster och egna tillgångar

INKOMSTER

Vid beräkning av försörjningsstöd görs avdrag helt för bland annat följande inkomster:

- Aktivitetsersättning/sjukersättning
- Aktivitetsstöd
- Arbetslöshetsersättning
- Barnbidrag
- Bostadsbidrag
- Bostadstillägg
- Etableringsersättning
- Familjebidrag
- Familjehemsersättning
- Flerbarnstillägg

- Frivilliga bidrag som pensionsförmån från tidigare arbetsgivare osv
- Föräldrapenning
- Habilitetsersättning
- Hyresinkomster
- Livränta
- Omvårdnadsbidrag för barn under 16 år (arvodesdelen)
- Pension (barn, efterlevande, omställning, inkomstpension, garantipension)
- Sjukpenning
- Skatteåterbäring
- Studiebidrag/studiemedel/studielån
- Underhållsstöd och underhållsbidrag
- Vinster från spel
- Äldreförsörjningsstöd
- Övriga inkomster av jämförbar karaktär

Avdragsreglerna omfattar inte tillfälliga bidrag från stiftelser och fonder, familjehemsersättningens omkostnadsdel, merkostnadsersättning/merkostnadsbidrag, skattefri-omkostnadsdel på omvårdnadsbidrag samt extra tillägg på studiebidrag för gymnasiestuderande.

Ett utdömt skadestånd ska räknas som inkomst endast vad avser den del som inte utgör ersättning för extra kostnader för vård och behandling.

Om en kund får en utbetalning av försäkringsbolaget behöver information inhämtas om vad utbetalningen avser. Ärendet ska sedan tas upp på arbetsgruppens veckomöte.

TIDIGARE INKOMSTER ÖVER FÖRSÖRJNINGSSTÖDSNIVÅ

Inkomster som hushållet fått tidigare än kalendermånaden före den månad som ansökan avser bör i regel inte påverka beräkningen, om de inte är mycket höga eller avsedda för en viss längre tidsperiod, till exempel ett avgångsvederlag³⁷.

Normöverskott räknas som inkomst under två månader.

Vid mycket höga överskott från tidigare perioder ska en individuell prövning göras beträffande hur lång period det är rimligt att kunden ska klara sig på dessa inkomster. Det kan här vara fråga om att kunden avyttrat någon form av kapitaltillgång eller fått en stor retroaktiv ersättning vid ett enda utbetalningstillfälle.

37 SOSFS 2013:1

Större krav på ekonomisk planering kan ställas på en person som har god kunskap om försörjningsstödet normer och riktlinjer än på den som gör sin första ansökan eller inte sökt på länge.

En person som saknar kunskap om kommunens norm för försörjningsstöd kan inte förväntas ha levt på denna nivå före ansökan. Försörjningsstödet syfte och nivå förutsätter att människor före och efter bistandsperioden tar eget ansvar för sin ekonomi och har möjlighet att leva på en nivå som är högre än försörjningsstödet. Detta gör det nödvändigt att acceptera inkomster över försörjningsstödsnivå under de perioder då ett hushåll inte har ekonomiskt bistånd.

INSÄTTNINGAR PÅ KONTO

Huvudregeln är att alla insättningar räknas som inkomst. Individuell bedömning sker utifrån kundens ekonomiska redovisning.

UNGDOMARS EGNA INKOMSTER

En ungdom som går i skolan och feriearbetar ska inte behöva försörja den övriga familjen³⁸. Barn är aldrig underhållsskyldiga för sina föräldrar. Det är viktigt att den som feriearbetar själv får disponera en del av arbetsinkomsten för att vara motiverad till fortsatt feriearbete. Den unge får behålla ett helt basbelopp utan att inkomsten tas med i normberäkning. Överstiger nettoinkomsten denna summa får den unge sörja för sitt eget uppehälle och del i bostadskostnaden. Ungdomens inkomster kan enbart kopplas till den unge själv, den unges inkomster ska aldrig påverka den övriga familjens totala norm.

Följande inkomster ska således inte, såvida inte inkomsterna överstiger ett prisbasbelopp per kalenderår, beaktas vid bedömning av rätten till bistånd:

- Hemmavarande barns inkomster av eget arbete, hemmavarande skolungdomars inkomster av eget arbete, om skolungdomarna är under 21 år
- Till skolgång räknas studier i grundskolan eller gymnasieskolan eller annan jämförlik grundutbildning

JOBBSTIMULANS

Jobbstimulans³⁹ kan vara aktuellt för kunder som:

- Haft försörjningsstöd i mer än sex månader i följd

³⁸ 12 kap. 9 § tredje stycket SoL

³⁹ 12. 8 § SoL

och

- som har inkomst av anställning (lön).

Om kunden uppfyller ovanstående kriterier ska bara 75 % av nettolönen räknas som inkomst när rätten till bistånd utreds. För de som uppfyller kraven gäller den särskilda beräkningsregeln under två år, även om personen flyttar till en annan kommun under tiden. Efter två år ska kravet på att kund erhållit försörjningsstöd under 6 månaders tid uppfyllas igen.

Jobbstimulansen avbryts dock när kunden får avslag på månadsansökan, exempelvis om kunden är helt självförsörjande. Ett avslag följs alltid av en ny provotid på 6 månader.

Ett beslut på jobbstimulans fattas skriftligen och delges kunden.

Den särskilda beräkningsregeln gäller inte hemmavarande barns eller skolungdomars inkomster⁴⁰.

Jobbstimulansen är personlig och inte till för hela hushållet. För de som uppfyller kraven gäller den särskilda beräkningsregeln under två år (kallas stimulansperioden). Beslutet fortsätter att gälla under denna period även om följande inträffar:

- Kunden blir självförsörjande helt eller vissa av månaderna
- Kunden har ekonomiskt bistånd
- Kunden har delvis inkomst från löneanställning
- Kunden flyttar till en annan kommun

KAPITAL

VUXNA PERSONERS KAPITALTILLGÅNGAR

Om kunden har kontanter, banktillgodohavande eller andra lätt realiserbara tillgångar, till exempel aktier och obligationer ska dessa i första hand användas till den enskildes försörjning och livsföring i övrigt.

En kund som långvarigt uppbär försörjningsstöd ska, utan att det påverkar rätten till bistånd, kunna ha möjlighet till visst sparande för särskilda ändamål. Den enskildes eventuella sparande ska dock alltid föregås av diskussion med och godkännande av ekonomihandläggaren. Exempel på ändamål för ett sparande kan vara kvartalsräkning, kläder, TV, rekreationsresa med mera.

⁴⁰ 12 kap. 8 § SoL, 12 kap. 9 § SoL

BARNES KAPITAL

Det anses skäligt att 15 % av basbeloppet kan sparas för varje enskilt barn, utan att det påverkar rätten till eventuellt bistånd.

BILINNEHAV SOM KAPITALTILLGÅNG

Bil är en avyttringsbar tillgång och sådan tillgång ska i första hand tillgodose behovet av medel innan försörjningsstöd beviljas. Skälig tid för att avyttra bil, vars värde överstiger 35 % av basbeloppet, bör i normalfallet vara en månad. Värderingsintyg ska lämnas enligt rådru.

En högt värderad bil kan i vissa fall vara belånad i så hög grad att en försäljning inte innebär att ägaren frigör kapital. Krav på försäljning bör i de fallen inte ställas, men ska ändå beaktas eftersom bilägaren vid försäljning/inlösning kan komma ifrån betalning av dyra lån.

EGEN FASTIGHET/BOSTADSRÄTT SOM KAPITALTILLGÅNG

En fastighet eller bostadsrätt ska räknas som en kapitaltillgång. En individuell bedömning måste dock göras. Hänsyn ska tas till om kunden bedöms komma att ha ett långvarigt behov av försörjningsstöd. En jämförelse ska, liksom vid bilinnehav, göras beträffande fastighetens/bostadsrättens värde och belåning. Vidare bör en bedömning göras av vilka konsekvenser en eventuell försäljning medför för familjens boendekostnader och sociala situation i övrigt.

Bidragsbrott

En person begår bidragsbrott⁴¹ om han eller hon lämnar oriktiga uppgifter eller inte anmäler ändrade förhållanden och på så sätt orsakar att en ekonomisk förmån felaktigt utbetalas eller betalas ut med ett för högt belopp.

Vid upptäckt av, eller misstanke om, att en person som söker eller sökt och erhållit ekonomiskt bistånd agerat bedrägligt ska en anmälan till polismyndigheten göras.

Undantag från anmälningsplikten kan göras om den enskilde före utbetalning av biståndet frivilligt vidtar en åtgärd som leder till att ett korrekt beslut kan fattas⁴². Har utbetalning redan skett ska ärendet polisanmälas, detta oavsett om kunden återbetalat eller säger sig vara beredd att återbetala.

⁴¹ Bidragsbrottslagen 2 §

⁴² Bidragsbrottslagen 4 §

Förmedlingsmedel

En ansökan om förmedlingsmedel ska prövas som insatser för personliga behov⁴³. Förmedlingens syfte är att kunden så småningom ska återta ansvaret för sin ekonomi. Förmedlingsmedel som insats används mycket restriktivt och som sista åtgärd. Individuell prövning sker.

⁴³ 11 kap. 1 § SoL

KS § 224

DNR KS/2026:471

**IGÅNGSÄTTNINGSTILLSTÅND
VERKSAMHETSUTVECKLING DIGITALISERING
2026**

SAMMANFATTNING

Förvaltningen ansöker om igångsättningstillstånd för investering digitalisering genom inköp av tillval Beräkning egenavgift till verksamhetssystemet Lifecare. Tillvalet möjliggör hantering av kundfakturer via verksamhetssystemet.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-26

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar att bevilja igångsättningstillstånd för investeringen digitalisering genom inköp av tillvalet Beräkning egenavgift till verksamhetssystemet Lifecare.

BESLUTET SKICKAS TILL

Ledningsstaben, ekonomi- och styrning

Sektor arbete och individ

KS § 225

DNR KS/2026:488

IGÅNGSÄTTNINGSTILLSTÅND UGN MONS BACKE FÖRSKOLA

SAMMANFATTNING

Förvaltningen är i behov av en ny ugn på Monsbacke förskola. Idag finns en ugn och det behöver kompletteras med ytterligare en ugn. Att investera i en ny ugn ger både fördelar ekonomiskt, kapacitet och arbetsmiljömässigt.

Ugnen kostar 90 000–100 000 kronor. I investeringsbudgeten för 2026 finns 500 000 kronor avsatt för ”kök”.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-28

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar att bevilja igångsättningstillstånd för ugn Mons Backe 2026.

BESLUTET SKICKAS TILL

Ledningsstab, ekonomi och styrning

Sektor samhälle och service

KS § 226

DNR KS/2026:364

REVIDERING AV KOMMUNSTYRELSENS DELEGERINGSORDNING

SAMMANFATTNING

Den 1 juli 2026 trädde ett tillägg i socialtjänstlagen i kraft. Tillägget rör aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd.

SKR har tagit fram ett juridiskt stöd för de nya bestämmelserna i socialtjänstlagen, bland annat för delegeringsordning. Förvaltningen har därför sett över kommunstyrelsens delegeringsordning i förhållande till SKRs stödmaterial och föreslår vissa justeringar och tillägg.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Förslag till reviderad delegeringsordning 2026-07-27

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-27

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen beslutar att anta den reviderade delegeringsordningen, enligt bilaga.

BESLUTET SKICKAS TILL

Sektorchefer

Ledningsstaben, ärendehantering och utredning

Ledningsstaben, kommunikation

Kommunstyrelsens delegeringsordning

Gäller från och med 2018-01-01. Senast reviderad av
kommunstyrelsen 2026-09-08.

Innehåll

Kommunstyrelsens delegeringsordning	1
Inledning	4
Vilka beslut kan inte delegeras?	4
Vidaredelegering	5
Beslutsfattande.....	5
Ärendetyper som inte finns i delegeringsordningen.....	5
Anmälan av delegeringsbeslut	5
Överklaganden	6
Laglighetsprövning.....	6
Förvaltningsbesvär	6
Förkortningar	7
Lagar och förordningar.....	7
Övrigt	7
Administrativa ärenden	8
Ekonomiska ärenden.....	10
Arbetsgivarärenden.....	10
Fastighetsärenden	11
Ärenden om dataskydd/ personuppgiftsbehandling	12
Kultur och fritid.....	12
Ärenden inom skolan	13
Skolplikt och rätt till utbildning	13
Förskolan	14
Förskoleklassen	14
Grundskolan	14
Anpassade grundskolan.....	15
Fritidshemmet	16
Särskilda utbildningsformer.....	16
Övriga ärenden inom skolan	16
Gemensamt för ärenden inom socialtjänst, vård och verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade m.m.....	17
Anmälan vårdskada, missförhållanden etc.	17
Överklagande, yttrande, ombud, biträde SoL och LSS	17
Avgifter	18
Återkrav och eftergift.....	18
Handläggning, dokumentation och utredning.....	19
Överflyttning av ärenden till annan kommun.....	19
Insatser för ekonomiska behov (ekonomiskt bistånd).....	20
Ärenden inom Individ- och familjeomsorg.....	23
Bedömning och utredning av barns och ungas behov av skydd eller stöd	23

Vård av barn och unga utanför det egna hemmet, Insatser och uppföljning av ett barns situation m.m	23
Placering av föräldrar och barn	25
Placering av vuxna	25
Andra Insatser för personliga behov	25
Ersättning till familjehem.....	26
Ersättning till kontaktpersoner/kontaktfamiljer	27
Familjerätt	27
Socialförsäkringsbalken, Försäkringskassan och CSN.....	29
Övrigt inom individ- och familjeomsorg samt Dödsbo	30
Lagen om placering av barn i skyddat boende	31
LVU	33
LVM	36
Socialjour, extern service.....	37
Insatser för personliga behov inom hälsa vård och omsorg (SoL)	38
Insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)	41
Rätt till nödvändig tandvård	42

INLEDNING

Syftet med delegeringsordningen är att avlasta kommunstyrelsen från rutinärenden och på så sätt skapa ett större utrymme för politiskt betydelsefullare ärenden. Syftet är att även effektivisera verksamheten.

Bestämmelser om delegering av ärenden finns i kommunallagen (KL) 6 kap. 37-40 § samt 7 kap. 5-8 §. Enligt 6 kap. 37 § får en nämnd uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Delegering regleras också i speciallagstiftning, till exempel socialtjänstlagen.

VILKA BESLUT KAN INTE DELEGERAS?

Enligt 6 kap. 38 § KL får beslutanderätten inte delegeras när det gäller

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

I den nya socialtjänstlagen anges dock i 30 kap. 5 § att bestämmelserna i 6 kap. 38 § inte ska tillämpas där möjligheten till delegering är begränsad till utskott i enlighet med 30 kap. 6 -10 §§ nya socialtjänstlagen.

VIDAREDELEGERING

Kommunstyrelsen kan enligt 7 kap. 6 § KL ge förvaltningschefen (kommundirektören) rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till annan anställd inom kommunen.

BESLUTSFATTANDE

Delegering innebär att beslutanderätten i de i delegeringsordningen angivna ärendena överlämnats till delegaten som träder i kommunstyrelsens ställe. Beslut fattas sålunda på kommunstyrelsens vägnar och har samma rättsverkan som beslut fattade av kommunstyrelsen.

Beslutsrätten i delegeringsordningen gäller tills vidare och kan återkallas eller ändras av kommunstyrelsen.

Delegerad beslutanderätt ska utövas i överensstämmelse med gällande författningar samt kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens styrdokument och rymmas inom ramen för anslagna medel.

ÄRENDETYPER SOM INTE FINNS I DELEGERINGSORDNINGEN

Ärenden som är av ren verkställighetskaraktär upptas inte i delegeringsordningen då dessa inte behöver delegeras. Ärenden som är av principiell natur eller som enligt författning inte får delegeras finns normalt inte heller med.

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enligt 6 kap. 40 § KL beslutar kommunstyrelsen i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av uppdrag enligt 37 § ska anmälas till den. Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap. KL. Sådana beslut som avses i 39 § (brådskande ärenden) ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

Beslut som fattats med stöd av delegering från kommunstyrelsen ska anmälas till kommunstyrelsen vid nästa sammanträde.

Alla beslut som fattats med stöd av vidaredelegering från kommundirektören ska enligt 7 kap. 8 § anmälas till kommundirektören, som anmäler dem till kommunstyrelsen vid nästa sammanträde.

ÖVERKLAGANDEN

Delegeringsbeslut överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens beslut, det vill säga antingen genom laglighetsprövning utifrån 13 kap. KL eller genom förvaltningsbesvär med stöd i specialförfattning. Ett beslut överklagas skriftligt.

LAGLIGHETSPRÖVNING

Överklaganden enligt laglighetsprövning ska ske inom tre veckor från den dag då justering av protokollet från det sammanträde då delegeringsbeslutet anmälades tillkännagivits på kommunens anslagstavla. Beslutsfattaren har ingen skyldighet att bifoga anvisning om hur man begär laglighetsprövning.

Överklagan ska inges av klaganden direkt till Förvaltningsrätten. Förvaltningsrätten prövar lagligheten men inte lämpligheten i ett beslut. Rätten kan upphäva det överklagade beslutet men inte sätta något annat beslut i dess ställe.

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Bestämmelserna om laglighetsprövning gäller inte om det i en specialförfattning anges hur beslut enligt denna författning ska överklagas. Det blir då fråga om förvaltningsbesvär. Överklagan ska ske inom tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

Besluten överklagas till allmän förvaltningsdomstol men överklagan ska lämnas till den myndighet som har meddelat beslutet. Myndigheten överlämnar sedan ärendet till domstolen. Har överklagan kommit in för sent ska ett avvisningsbeslut fattas.

Även avvisningsbeslutet är överklagbart. Vid förvaltningsbesvär prövas både lagligheten och lämpligheten av det överklagade beslutet. Nytt beslut kan sättas i det tidigare beslutets ställe.

FÖRKORTNINGAR

LAGAR OCH FÖRORDNINGAR

BrB	Brottsbalken (1962:700)
FB	Föräldrabalken (1949:381)
FL	Förvaltningslagen (2017:900)
HSL	Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
KL	Kommunallagen (2017:725)
LMA	Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
LUL	Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
LVM	Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
	Lag (2024:79) om placering av barn i skyddat boende
OSL	Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
SFB	Socialförsäkringsbalken (2010:110)
Skoll	Skollagen (2010:800)
SoF	Socialtjänstförordningen (2025:468)
SoL	Socialtjänstlagen (2025:400)
	Studiestödsförordningen (2000:655)
ÄktB	Äktenskapsbalken (1987:230)
ÄB	Ärvdabalken (1958:637)

ÖVRIGT

CSN	Centrala studiestödsnämnden
HVB	Hem för vård och/eller boende
IFO	Enheten för individ- och familjeomsorg, Kils kommun
IVO	Inspektionen för vård och omsorg
JO	Justitieombudsmannen
JK	Justitiekanslern
SKR	Sveriges Kommuner och Regioner
SÖN	Skolväsendets överklagandenämnd

ADMINISTRATIVA ÄRENDEN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Ombud att föra kommunens talan i mål och ärenden inför domstolar och andra myndigheter samt företräda kommunen vid förrättningar av skilda slag	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
2	Ge fullmakt till ombud att föra kommunens talan i mål och ärenden inför domstolar och andra myndigheter samt företräda kommunen vid förrättningar av skilda slag	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
3	Delgivning med kommunstyrelsen sker enligt reglementet med ordföranden, kommundirektören eller ersättare för dessa eller med nämndens sekreterare Ordförande: Anders Johansson Kommundirektör: Ola Mossberg Administrativ chef: Cecilia Hurtig Kommunsekreterare: Pia Hermansson Sabina Vikström Johan Åkerman		Personnamn på innehavarna av respektive befattning kan ändras utan beslut i kommunstyrelsen om ändring av denna delegeringsordning
4	Avvisning av för sent inkommet överklagande	Kommundirektör	45 § FL Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
5	Omprövning av beslut	Kommundirektör	37–39 § FL Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
6	Avvisande av ombud	Kommundirektör	9 § FL Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
7	Beslut att inte lämna ut allmän handling	Kommundirektör	Enligt OSL Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
8	Tillstånd att använda kommunens vapen	Kommundirektör	Enligt lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar 1 § Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
9	Ändring av gallringsfrist i dokumenthanteringsplaner för verksamheter underställda kommunstyrelsen	Kommundirektör	Arkivlagen (1990:782) 10 § Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
10	Besluta i ärenden som rör skadeståndsanspråk	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
11	Beslut om förtroendevaldas deltagande i kurser och konferenser	Kommunstyrelsens ordförande/ Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	
12	Utse kommunens ombud vid stämmor, årsmöten och ägarråd, inklusive att ge direktiv till ombudet	Kommunstyrelsens ordförande/ Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	
13	Ärenden som är så brådskande att kommunstyrelsens sammanträde inte kan avvaktas	Kommunstyrelsens ordförande/ Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande. Avseende de ärendetyper där beslutanderätten är delegerad till myndighetsutskottet förordnas i första hand myndighetsutskottets ordförande som delegat, i andra hand myndighetsutskottets vice ordförande och därefter myndighetsutskottets ledamöter i enlighet med kommunstyrelsens beslut om särskilt förordnad ledamot.	KL 6 kap. 39 §
14	Besluta i jävsfrågor	Kommundirektör	
15	Lämnande av uppgift till Skatteverket om felaktig folkbokföringsuppgift	Enhetschef/rektor	32 c § Folkbokföringslag (1991:481)

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
16	Begära sändning av VMA	Kommundirektör Kommunikationschef	Lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten

EKONOMISKA ÄRENDEN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Avskrivning/Nedskrivning av kommunens fordran eller krav upp till och med 100 000 kronor per fordran	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
2	Ingå SWAP-avtal och fra-avtal	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
3	Besluta om attesträtt	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
4	Placera medel	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
5	Omprövning av beslut	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
6	Ta upp lån inom av kommunfullmäktige beslutad låneram	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL

ARBETSGIVARÄRENDEN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Teckna kollektivavtal eller på annat sätt reglera anställningsvillkoren för arbetstagare i kommunens tjänst	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL Omfattar även beslut om ändringar eller tillägg till kollektivavtal (enligt rekommendationer från Sveriges Kommuner och Landsting).
3	Beviljande av ledighet för fackligt uppdrag	Kommundirektör	Enligt lag (1974:358) om facklig förtroendemans ställning på arbetsplatsen Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
4	Beslut om stridsåtgärd	Kommunstyrelsen (ej delegerat)	

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
5	Beslut att använda en obehörig person för att bedriva undervisning mer än 6 månader	Kommundirektör	2 kap. 19 § SkoL Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
6	Beslut enligt kommunens pensionspolicy	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
7	Utse tillförordnad för kommundirektör	Kommunstyrelsens ordförande	Gäller vid ordinarie kommundirektörs tillfälliga frånvaro om en period av högst åtta veckor

FASTIGHETSÄRENDEN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Utsträckning, nedsättning, dödning, sammanföring och relaxation av inteckningar samt utbyte av pantbrev liksom andra därmed jämförliga åtgärder	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
2	Upplåtelse som innebär belastning av kommunens mark för en tid av högst 5 år, till exempel arrende eller nyttjanderätt	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
3	Upplåtelse som innebär belastning av kommunens mark för längre tid än fem år, i de fall då upplåtelsen avser ledning för samhällsviktig infrastruktur.	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
4	Tillstånd till vägavlysning vid biltävling	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
5	Tillstånd till grävning i gator och allmän platsmark	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
6	Lämna yttrande enligt ordningslagen	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL

ÄRENDEN OM DATASKYDD/ PERSONUPPGIFTSBEHANDLING

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut att anmäla/inte anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
2	Beslut om avslag på begäran om utlämnande av registerutdrag	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
3	Beslut om avslag på begäran om rättelse	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
4	Beslut om begränsning av behandling efter begäran av den registrerade	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
5	Beslut om avslag på begäran om dataportabilitet	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
6	Beslut om avslag på invändning mot behandling	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL
7	Beslut om avslag på begäran om radering	Kommundirektör	Får vidaredelegeras enligt 7 kap. 6 § KL

KULTUR OCH FRITID

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om arrangemangsbidrag upp till 15 000 kronor	Kommunstyrelsens presidium	6. kap 37 § KL
2	Beslut om arrangemangsbidrag över 15 000 kronor	Kommunstyrelsen (ej delegerat)	6. kap 37 § KL

ÄRENDEN INOM SKOLAN

SKOLPLIKT OCH RÄTT TILL UTBILDNING

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om mottagande i anpassade grundskolan	Rektor anpassad grundskola	7 kap. 5 § 2 st. SkoL
2	Beslut om mottagande i anpassade grundskolan på försök i sex månader	Rektor anpassad grundskola	7 kap. 8 § SkoL
3	Beslut om mottagande i grundskola på försök i sex månader	Rektor	7 kap. 8 § SkoL
4	Beslut om mottagande i anpassade grundskolan mot vårdnadshavares vilja	Kommunstyrelsen (ej delegerat)	7 kap. 5 § 3 st. SkoL
5	Beslut att integrera elev (grundskola och anpassade grundskolan)	Rektor – grundskola Rektor – anpassad grundskola	7 kap. 9 § SkoL
6	Beslut om placering av elev i anpassade gymnasieskolan	Rektor anpassad grundskola	18 kap. 5 § SkoL
7	Beslut om överflyttning av elev från anpassad gymnasieskola till gymnasieskola eller vuxenutbildning	Rektor anpassad grundskola	18 kap 7 § SkoL
8	Beslut om uppskjuten skolplikt	Rektor	7 kap. 10 § SkoL
9	Beslut om att skolplikten upphör senare	Rektor	7 kap 13 § SkoL
10	Beslut om att skolplikten upphör tidigare	Rektor	7 kap 14 § SkoL
11	Beslut att elev har rätt att fullfölja skolgången efter att skolplikten har upphört	Rektor	7 kap. 16 § SkoL
12	Yttrande som gäller gymnasieelever som söker gymnasieutbildning utanför samverkansområdet	Gymnasieansvarig	
13	Intagning av elev till Komvux	Rektor vuxenskolan	20 kap. 13 § SkoL
14	Förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter. Föreläggandet får förenas med vite	Kommunstyrelsen (ej delegerat)	7 kap. 23 § SkoL

FÖRSKOLAN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om plats utifrån barnets eget behov	Rektor	8 kap. 5 § SkoL
2	Beslut om plats i förskola för barn i behov av särskilt stöd	Rektor	8 kap. 7 § och 8 kap. 14 § 2 st. SkoL
3	Beslut om mottagande av barn folkbokfört i annan kommun	Sektorchef utbildning	8 kap. 13 § SkoL
4	Beslut om avslag på begäran om plats	Sektorchef utbildning	8 kap. 13 § SkoL
5	Beslut om uppsägning av plats	Rektor	8 kap. §§ 5, 7, 14 2 st SkoL

FÖRSKOLEKLASSEN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om mottagande av barn folkbokfört i annan kommun	Sektorchef utbildning	9 kap. 13 § SkoL
2	Beslut om placering i förskoleklass	Rektor	9 kap. 15 § SkoL
3	Beslut om placering vid en skolenhet mot vårdnadshavares vilja	Kommunstyrelsen (ej delegerat)	9 kap. 15 § 2 st. SkoL
4	Beslut om skolskjuts	Skolskjutsansvarig	9 kap. 15 b § 1 st SkoL
5	Beslut om skolskjuts vid växelvis boende	Skolskjutsansvarig	9 kap 15 c § SkoL
6	Beslut om skolskjuts för elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av 13 §.	Sektorchef utbildning	9 kap 15 b § 2 st SkoL

GRUNDSKOLAN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om mottagande av elev folkbokförd i annan kommun – särskilda skäl	Sektorchef utbildning	10 kap. 25 § SkoL
2	Beslut om mottagande av elev folkbokförd i annan kommun – frivilligt	Sektorchef utbildning	10 kap. 27 § SkoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
3	Beslut om elevs rätt att gå kvar hela läsåret/sista årskursen	Rektor	10 kap. 28 § SkoL
4	Beslut om placering i grundskola	Rektor	10 kap. 30 § SkoL
5	Beslut om placering vid en skolenhet mot vårdnadshavares vilja	Kommunstyrelsen (ej delegerat)	10 kap. 30 § 2 st. SkoL
6	Beslut om skolskjuts.	Skolskjutsansvarig	10 kap. 32 § 1 st. SkoL
7	Beslut om skolskjuts vid växelvis boende	Skolskjutsansvarig	10 kap. 33 § SkoL
8	Beslut om skolskjuts vid avvikelse från skolskjutsreglementet	Sektorchef utbildning	10 kap. 32 § 1 st. SkoL
9	Beslut om skolskjuts för elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av 25-27 §§.	Sektorchef utbildning	10 kap. 32 § 2 st. SkoL

ANPASSADE GRUNDSKOLAN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut att en elev i anpassade grundskolan ska läsa ämnen eller ämnesområden	Rektor	11 kap. 8 § SkoL
2	Beslut om mottagande av elev folkbokförd i annan kommun – särskilda skäl	Sektorchef utbildning	11 kap. 25 § SkoL
3	Beslut om elevs rätt att gå kvar hela läsåret/sista årskursen	Rektor	11 kap. 27 § SkoL
4	Besluta om placering vid viss skolenhet för elev i anpassade grundskolan	Rektor	11 kap. 29 § SkoL
5	Placering vid en skolenhet mot vårdnadshavares vilja	Kommunstyrelsen (Ej delegerat)	11 kap. 29 § 2 st. SkoL
6	Beslut om skolskjuts.	Skolskjutsansvarig	11 kap. 31 § SkoL
7	Beslut om skolskjuts vid växelvis boende	Skolskjutsansvarig	11 kap. 32 § SkoL
8	Beslut om skolskjuts vid avvikelse från skolskjutsreglementet	Sektorchef utbildning	11 kap. 31 § SkoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
9	Beslut om skolskjuts för elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns anpassade grundskola med stöd av 25 eller 26 §§.	Sektorchef utbildning	11 kap. 31 § 2 st. SkoL

FRITIDSCHEMMET

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om plats utifrån elevens eget behov	Rektor	14 kap. 5 § SkoL
2	Beslut om plats för elev i behov av särskilt stöd	Rektor	14 kap. 6 § SkoL
3	Beslut om avslag på begäran om plats	Rektor	14 kap. 5 § SkoL
4	Beslut om uppsägning av plats	Rektor	14 kap. 5 § SkoL

SÄRSKILDA UTBILDNINGSFORMER

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om särskild undervisning i hemmet eller på annan lämplig plats	Rektor	24 kap. 1-25 § SkoL

ÖVRIGA ÄRENDEN INOM SKOLAN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om läsårstider	Sektorchef utbildning	10 kap. 3 § SkoL
2	Beslut om fjärrundervisning	Sektorchef utbildning	21 kap. 9 § SkoL

GEMENSAMT FÖR ÄRENDEN INOM SOCIALTJÄNST, VÅRD OCH VERKSAMHET ENLIGT LAGEN OM STÖD OCH SERVICE TILL VISSA FUNKTIONSHINDADE M.M.

ANMÄLAN VÅRDSKADA, MISSFÖRHÅLLANDEN ETC.

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om att till IVO anmäla vissa skador och sjukdomar inom kommunens hälso- och sjukvård	Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) Medicinskt ansvarig rehabilitering (MAR)	3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen (2010:659) 8 kap. 6 § patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) 4 § HSLF-FS 2017:41 Lex Maria
2	Beslut i utredning lex Sarah	Socialt ansvarig samordnare (SAS)	SOSFS 2011:5 5 kap. 3 § 3 p
3	Anmäla allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande till IVO	Socialt ansvarig samordnare (SAS)	27 kap 6 § SoL 24 f § LSS Lex Sarah

ÖVERKLAGANDE, YTTRANDE, OMBUD, BITRÄDE SOL OCH LSS

Speciallagstiftning går före allmän lagstiftning. Detta avsnitt gäller ärendetyper inom socialtjänstlagen och har därmed företräde framför ärendetyperna enligt rubriken Administrativa ärenden.

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Yttrande i överklagningsärenden till förvaltningsrätt och kammarrätt	Beslutsfattare i ursprungsbeslut	30 kap. 2 § SoL
2	Överklagan och yrkande om inhibition samt yttrande när förvaltningsrätt ändrat kommunstyrelsens beslut	Beslutsfattare i ursprungsbeslut	30 kap. 2 § SoL
3	Föra talan i ärenden eller mål i allmän domstol eller förvaltningsdomstolar	Förste socialsekreterare, Enhetschef HVI, Socialt ansvarig samordnare (SAS)	30 kap. 2 § SoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
4	Beslut att utse ombud för nämnden i ärenden eller mål vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol i ärenden och mål som socialnämnden ansvarar för enligt socialtjänstlagen eller annan författning	Enhetschef	30 kap. 2 § SoL
5	Yttrande till tillsynsmyndighet	Socialt ansvarig samordnare (SAS), Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), Enhetschef	Med tillsynsmyndighet menas: JO, JK, Socialstyrelsen, IVO, Länsstyrelsen 30 kap 2 § SoL
6	Utan hinder av sekretess lämna vissa uppgifter till domstol, åklagare, Polis m fl	Förste social-sekreterare	15 kap. 7 § SoL, de brott som avses i 10 kap. 21–23 §§ OSL.
7	Överklagande av beslut från IVO	Enhetschef	35 kap. 2 § SoL

AVGIFTER

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om skälig avgift som inte överstiger kommunens självkostnader enligt grunder som kommunen beslutat	Avgiftshandläggare	32 kap. 1 § SoL
2	Beslut om ersättning från förälder när ett barn vårdas i ett annat hem än det egna	Avgiftshandläggare Administratör IFO	32 kap. 3 § SoL
3	Ändring av avgift	Avgiftshandläggare	32 kap. 10 § SoL
4	Undantag avseende debitering av avgifter för äldre och personer med funktionsnedsättning	Sektorchef äldre Sektorchef arbete och individ	Efter individuell bedömning
5	Undantag avseende debitering av avgifter för hemsjukvård (HSL-avgift) för äldre och personer med funktionsnedsättning	Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)	Efter individuell bedömning

ÅTERKRAV OCH EFTERGIFT

För ekonomiskt bistånd gäller särskilda regler, se rubriken Insatser för ekonomiska behov

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om att föra talan om återkrav i annat fall eller om ersättning	Förste social-sekreterare	33 kap. 4 § SoL
2	Beslut om att avstå från krav på ersättning	Enhetschef	33 kap. 6 § SoL

HANDLÄGGNING, DOKUMENTATION OCH UTREDNING

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Inleda utredning	Socialsekreterare	14 kap 2 § SoL
2	Beslut om att utredning inte ska inledas	Förste social-sekreterare	14 kap 2 § SoL
3	Beslut om att inledd utredning inte ska föranleda någon åtgärd (Avsluta utredning)	Förste social-sekreterare	14 kap 2 § SoL
4	Beslut om att inledd utredning ska avslutas med åtgärd (Avsluta utredning)	Socialsekreterare	14 kap 2 § SoL
5	Beslut om att bedriva utredning utan den enskildes samtycke	Förste social-sekreterare	20 kap. 3-5 §§ SoL
6	Beslut att utredning avseende barn/unga avskrivs från vidare handläggning då vårdnadshavare har återtagit ansökan om bistånd enligt 11 kap. 1 § SoL och andra insatser inte är aktuella	Förste social-sekreterare	14 kap 2 § SoL
7	Avslå begäran om att lämna uppgifter muntligt inför nämnden	Enhetschef	14 kap. 8 § SoL
8	Ändra ett beslut till den enskildes nackdel om förhållandena för den enskilde har förändrats väsentligt	Samma delegat som i ursprungsbeslutet	14 kap. 9 § SoL

ÖVERFLYTNING AV ÄRENDET TILL ANNAN KOMMUN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Begära överflyttning av ärende	Enhetschef	29 kap. 10 § SoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
2	Meddela inställning till begäran om överflyttning	Enhetschef	29 kap. 10 § SoL
3	Beslut att ansöka hos IVO om överflyttning	Enhetschef	29 kap. 11 § SoL

INSATSER FÖR EKONOMISKA BEHOV (EKONOMISKT BISTÅND)

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	BESLUT OM EKONOMISKT BISTÅND		
1.1	Enligt riksnorm och riktlinjer	Socialsekreterare	12 kap. 1 § SoL
1.2	Tandvård upp till 10 % av ett basbelopp	Socialsekreterare	12 kap. 1 § SoL
1.3	Tandvård upp till 50 % av ett basbelopp	Förste socialsekreterare	12 kap. 1 § SoL
1.4	Tandvård över 50 % av ett basbelopp	Enhetschef	12 kap. 1 § SoL
1.5	Flyttkostnad upp till 10 % av ett basbelopp	Socialsekreterare	12 kap. 1 § SoL
1.6	Flyttkostnad upp till 50 % av ett basbelopp	Förste socialsekreterare	12 kap. 1 § SoL
1.7	Flyttkostnad över 50 % av ett basbelopp	Enhetschef	12 kap. 1 § SoL
1.8	Begravningskostnad upp till 50 % av ett basbelopp	Socialsekreterare	12 kap. 1 § SoL
1.9	Begravningskostnad över 50 % av ett basbelopp	Enhetschef	12 kap. 1 § SoL
1.10	Neka eller sätta ned fortsatt försörjningsstöd när den enskilde inte deltagit i anvisad praktik, annan kompetenshöjande verksamhet eller aktivitet (aktivitetskrav)	Socialsekreterare	12 kap. 5 § SoL
1.11	Beslut om bistånd i form av förmedling av egna medel	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL
2	Beslut om ekonomiskt bistånd utöver riksnorm och riktlinjer	Enhetschef	11 kap. 4 § SoL 12 kap. 2 § SoL
3	Beslut i ärende om bostadssocialt avtal	Förste socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL
4	Beslut i ärende om hyresgaranti	Förste socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
5	Beslut om boende i form av Bostad först, inklusive stödinsats	Förste socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL
6	BESLUT I ÄRENDE OM HYRES- OCH ELSKULD		
6.1	Upp till tre månader	Socialsekreterare	12 kap. 1 § SoL alternativt 12 kap. 2 § SoL
6.2	Från tre upp till sex månader	Förste socialsekreterare	12 kap. 1 § SoL alternativt 12 kap. 2 § SoL
6.3	Över sex månader	Enhetschef	12 kap. 1 § SoL alternativt 12 kap. 2 § SoL
7	BESLUT I ÄRENDE OM BARNOMSORGSSKULD		
7.1	Upp till tre månader	Socialsekreterare	12 kap. 1 § SoL alternativt 12 kap. 2 § SoL
7.2	Från tre upp till sex månader	Förste socialsekreterare	12 kap. 1 § SoL alternativt 12 kap. 2 § SoL
7.3	Över sex månader	Enhetschef	12 kap. 1 § SoL alternativt 12 kap. 2 § SoL
8	Beslut om att bevilja ekonomiskt bistånd enligt 12 kap 1 § SoL eller 4-12 kap 2 § SoL med villkor om återbetalning	Socialsekreterare	33 kap. 1–3 §§ SoL
9	ÅTERKRAV OCH EFTERGIFT AV ÅTERKRAV		
9.1	Återkrav när ekonomiskt bistånd betalats ut på felaktiga grunder	Socialsekreterare	33 kap. 1 § SoL
9.2	Återkrav när ekonomiskt bistånd betalats ut som förskott på förmån eller ersättning m.m	Socialsekreterare	33 kap. 2 § SoL
9.3	Återkrav av bistånd enligt 12 kap 2 § SoL	Socialsekreterare	33 kap. 3 § SoL
9.4	Föra talan om återkrav när ekonomiskt bistånd betalats ut på felaktiga grunder (33 kap. 1 § SoL)	Myndighetsutskott	33 kap. 4 § SoL 30 kap. 6 § 6 SoL
9.5	Föra talan om återkrav i annat fall eller om ersättning	Socialsekreterare	33 kap. 4 § SoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
9.6	Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet med max 3000 kr	Socialsekreterare	33 kap. 6 § SoL
9.7	Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet utöver 3000 kr	Förste social-sekreterare	33 kap. 6 § SoL
9.8	Beslut om att föra talan om återkrav hos förvaltningsrätt enligt 33 kap 1 § SoL	Enhetschef	33 kap. 4 § SoL
10	Ansökan hos Kronofogdemyndigheten om verkställighet av dom i ärende angående bidragsbrott	Förste social-sekreterare	
11	Beslut om bistånd till asylsökande – dagersättning och särskilt bidrag enligt LMA	Förste social-sekreterare	1 § 3 punkten samt 17 och 18 § LMA
12	AKTIVITETSKRAV		
12.1	Begära att en enskild ska delta i anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet	Socialsekreterare	12 kap. 4 § SoL
12.2	Begära att en enskild ska delta i aktivitet efter tre sammanhängande månader med försörjningsstöd	Socialsekreterare	12 kap. 4 a § SoL
12.3	Begära att en enskild ska delta i aktivitet innan tre sammanhängande månader med försörjningsstöd	Socialsekreterare	12 kap 4 d § SoL

ÄRENDEN INOM INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

BEDÖMNING OCH UTREDNING AV BARNS OCH UNGAS BEHOV AV SKYDD ELLER STÖD

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Bedömning av barn och ungas behov av omedelbart skydd	Socialsekreterare	20 kap. 1 § SoL
2	Förlänga tid för förhandsbedömning vid synnerliga skäl	Förste socialsekreterare	20 kap. 2 § SoL
3	Beslut om förlängd utredningstid utöver 4 månader i ärenden som rör barn	Förste socialsekreterare	20 kap. 3 § SoL

VÅRD AV BARN OCH UNGA UTANFÖR DET EGNA HEMMET, INSATSER OCH UPPFÖLJNING AV ETT BARN SITUATION M.M

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut i ärende som gäller stadigvarande vård, omsorg och uppfostran i ett familjehem	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	22 kap. 2 § SoL 30 kap. 6 § SoL
2	Beslut i ärende om medgivande till att ett barn tas emot för stadigvarande vård, omsorg och uppfostran i annat enskilt hem (privatplacering)	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	22 kap. 2 § SoL 30 kap. 6 § SoL
3	Beslut om tillfällig placering utanför eget hem och/eller skyddat boende upp till 4 månader för barn och ungdom	Förste socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL
4	Beslut om förlängning av tillfällig placering och/eller skyddat boende över 4 månader för barn och ungdom i avvaktan på beslut om stadigvarande vård	Myndighetsutskott	11 kap. 1 § SoL 22 kap 13 § SoL
5	Beslut om upphörande av tillfällig placering av barn och ungdom	Förste socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
6	Beslut om upphörande av stadigvarande placering av barn och ungdom	Myndighetsutskott	30 kap. 6 § SoL
7	Överväga fortsatt vård när ett barn vårdas i ett annat hem än det egna	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	22 kap. 13 § SoL 30 kap. 6 § SoL
8	Beslut att utse särskilt utsedd socialsekreterare för barn placerade i familjehem	Förste socialsekreterare	22 kap 12 § SoL
9	Beslut om uppföljning av barns situation när utredning avslutas utan insats och vårdnadshavare inte samtycker till insatser, samt avsluta uppföljning	Förste socialsekreterare	23 kap. 1 § SoL Max 2 månader
10	Beslut om uppföljning av barns situation efter att placering i familjehem, skyddat boende eller HVB-hem upphört, samt avsluta uppföljning	Förste socialsekreterare	23 kap. 2 § SoL Max 2 månader
11	Beslut om inskrivning av ensamkommande barn i HVB-hem eller stödboende	Föreståndare HVB Enhetschef	9 kap. 4 § SoF
12	Beslut om utskrivning av ensamkommande barn i HVB-hem eller stödboende	Föreståndare HVB Enhetschef	9 kap. 10 § SoF
13	Medgivande insats HSL	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	6 kap. 13 a § FB
14	Medgivande insats SoL	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	6 kap. 13 a § FB
15	Ingå avtal med familjehemsförälder	Förste socialsekreterare	22 kap. 2 § SoL
16	Ärende som gäller vård, omsorg och uppfostran i jourhem	Myndighetsutskott	22 kap. 4 § SoL 30 kap. 6 § 1 SoL
17	Överväga överflyttning av vårdnaden vid vård i familjehem	Myndighetsutskott	22 kap. 14 § SoL 30 kap. 6 § 2 SoL
18	Överväga att ansöka om flyttningsförbud	Myndighetsutskott	22 kap. 16 § SoL 30 kap. 6 § 3 SoL
19	Godkänna att en utländsk myndighet placerar ett barn i Sverige	Myndighetsutskott	22 kap 17 § SoL 30 kap 6 § 4 SoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
20	Placera ett barn i ett annat land än Sverige	Myndighetsutskott	22 kap. 18 § SoL
21	Arbetsplan om beslutad ungdomstjänst och utse en handledare för den unge	Socialsekreterare	18 kap. 8 § SoL

PLACERING AV FÖRÄLDRAR OCH BARN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om placering på förälder-/barn-institution för både barn och förälder upp till max 4 månader (Insatser för personliga behov)	Förste socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL

PLACERING AV VUXNA

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut angående insats i form av plats för vuxen i familjehem, HVB-hem eller stödboende (Insatser för personliga behov)	Enhetschef	11 kap. 1 § SoL
2	Beslut om skyddat boende upp till 4 månader för vuxen (Insatser för personliga behov)	Förste socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL
3	Beslut om skyddat boende överstigande 4 månader för vuxen (Insatser för personliga behov)	Enhetschef	11 kap. 1 § SoL

ANDRA INSATSER FÖR PERSONLIGA BEHOV

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om interna behandlingsinsatser	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL
2	Beslut om insats avseende kontaktfamilj eller kontaktperson	Förste socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
3	Beslut om externa behandlingsinsatser	Enhetschef	11 kap. 1 § SoL

ERSÄTTNING TILL FAMILJEHEM

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om ersättning till familjehem, enligt rekommendationer från SKR	Förste social-sekreterare	
2	Beslut om ersättning till familjehem utöver rekommendationer från SKR	Sektorchef arbete och individ	
3	Beslut om ersättning för förlorad arbetsinkomst i samband med mottagande av barn	Förste social-sekreterare	
4	Beslut om ersättning till familjehem när anställd/nära anhörig inom förvaltningen är familjehemmet	Sektorchef arbete och individ	
5	Beslut om grundutrustning till barn/ungdom i samband med familjehemsplacering eller omplacering enligt kommunens riktlinjer upp till 15 % av basbeloppet	Förste social-sekreterare	
6	Beslut om grundutrustning till barn/ungdom i samband med familjehemsplacering eller omplacering enligt kommunens riktlinjer upp till 30 % av basbeloppet	Enhetschef	
7	Beslut om grundutrustning till ungdom i samband med upphörande av familjehemsplacering eller HVB- hem enligt kommunens riktlinjer upp till 15 % av basbeloppet	Förste social-sekreterare	
8	Beslut om grundutrustning till ungdom i samband med upphörande av familjehemsplacering eller HVB- hem enligt kommunens riktlinjer upp till 30 % av basbeloppet	Enhetschef	
9	Beslut om ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare med ersättning enligt SKRs rekommendationer	Enhetschef	22 kap 15 § SoL

ERSÄTTNING TILL KONTAKTPERSONER/KONTAKTFAMILJER

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om ersättning till kontaktpersoner/kontaktfamiljer enligt rekommendationer från SKR	Förste social-sekreterare Enhetschef	
2	Beslut om ersättning till kontaktpersoner/kontaktfamiljer utöver rekommendationer från SKR	Enhetschef	
3	Beslut om ersättning till kontaktpersoner/kontaktfamiljer när anställd/nära anhörig inom förvaltningen är kontaktperson/kontaktfamilj	Sektorchef arbete och individ	

FAMILJERÄTT

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	FÖRÄLDRASKAP		
1.1	Godkännande av faderskap eller föräldraskap	Administratör Socialsekreterare	1 kap. 4 § 1 st. FB 1 kap. 9 § 3 st. FB
1.2	Beslut om att väcka och föra talan i mål om fastställande av faderskap och föräldraskap	Administratör Socialsekreterare	3 kap. 5 § 2 st. FB, 6 § 2 st. FB, och 14 § 2 st. FB
1.3	Beslut att inleda utredning om fastställande av faderskap när dom eller annan bekräftelse finns och faderskapet kan ifrågasättas	Administratör Socialsekreterare	2 kap. 1 § FB
1.4	Beslut om att inleda utredning med anledning av ifrågasatt faderskap och föräldraskap	Administratör Socialsekreterare	2 kap. 9 § 1 st. FB
1.5	Beslut om nedläggning av faderskapsutredning eller föräldraskapsutredning	Kommunstyrelsen	2 kap. 9 § 2 st FB 10 kap. 5 § SoL 30 kap. 10 § SoL
2	ADOPTION		
2.1	Samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	Socialsekreterare Familjerättssocialion om	6 kap. 14 § FB Gäller dock ej om samtycke vägras 24 kap. 5 § SoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
2.2	Vid vägran om samtycke Vägra samtycke till fortsatt adoptionsförfarande	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	6 kap. 14 § FB 24 kap. 5 § SoL 30 kap. 10 § SoL
2.3	Medgivande att ta emot ett barn för adoption Medgivande till internationell adoption	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	24 kap. 1 § SoL 30 kap. 6 § SoL
2.4	Återkallelse av medgivande att ta emot adoptivbarn Återkalla medgivande till internationell adoption	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	24 kap. 4 § SoL 30 kap. 6 § SoL
2.5	Yttrande angående adoption	Familjerätts- sacionom	4 kap. 15 § FB
2.6	Säkerställa deltagande om föräldrautbildning inför adoption	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	24 kap. 2 § SoL 30 kap. 6 § SoL
2.7	Begära förlängning av tid hos rätten för prövning av fortsatt adoptionsförfarande	Socialsekreterare Familjerättssacion om	24 kap. 5 § SoL
3	VÅRDNAD, BOENDE, UMGÄNGE		
3.1	Beslut om att utse utredare i ärende om vårdnad, boende och umgänge	Förste social- sekreterare Enhetschef Familjerättsenhet en	6 kap. 19 § 2 st. FB
3.2	Lämnande av upplysningar till allmän domstol i fråga om vårdnad, boende eller umgänge	Socialsekreterare Familjerättssacion om	6 kap. 19 § 2 st. FB, 6 kap. 20 § 2 st. FB och 6 kap. 5 c § 2 st. FB
3.3	Godkännande av föräldrars avtal om vårdnad, boende och umgänge	Förste social- sekreterare Familjerättssacion om	13 kap. 6 § SoL 6 kap. 6 § FB, 6 kap. 14 a § 2 st. FB och 6 kap. 15 a § 2 st. FB
3.4	Beslut att ej godkänna föräldrars avtal om vårdnad, boende och umgänge	Förste social- sekreterare Familjerättssacion om	6 kap. 6 § FB, 6 kap. 14 a § 2 st. FB och 6 kap. 15 § FB Beslutet kan ej överklagas
3.5	Godkänna avtal om underhållsbidrag	Förste social- sekreterare Familjerättssacion om	7 kap. 7 § FB Se cirkulär 2006:54 från SKL
4	GOD MAN		

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
4.1	Yttrande i ärenden om förordnande av god man eller förvaltare för någon som har fyllt 16 år	Förste social-sekreterare	11 kap. 16 § 2 st. FB

SOCIALFÖRSÄKRINGSBALKEN, FÖRSÄKRINGSKASSAN OCH CSN

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om begäran hos Försäkringskassan om att barnbidrag ska utbetalas till familjehem eller kommunstyrelsen när barnet är placerat utanför hemmet	Socialsekreterare	106 kap. 6 §§ SFB Beslut enligt 16 kap. 18 § SFB får inte delegeras, se 30 kap. 11 § SoL
2	Underrättelse till Försäkringskassan om kommunstyrelsens rätt att erhålla barnbidraget till följd av barns vård på HVB-hem eller liknande institution	Socialsekreterare	106 kap. 7 § SFB
3	Underrättelse till Försäkringskassan om att barn med underhållsstöd placerats i familjehem eller HVB- hem respektive återflyttat till biologisk förälder	Socialsekreterare	106 kap. 8 § SFB Beslut enligt 18 kap. 19 § SFB får inte delegeras, se 30 kap. 11 § SoL
4	Beslut om att underrätta Försäkringskassan om att kommunstyrelsen ska uppbära ersättning enligt SFB som ersättning för ekonomiskt bistånd som utgivits som förskott på förmån	Socialsekreterare	107 kap. 5 § SFB 33 kap. 2-3 §§ SoL
5	Beslut om framställan till CSN om ändring av betalningsmottagare för studiehjälp	Socialsekreterare	2 kap. 33 § 2 st. studiestöds-förordningen

ÖVRIGT INOM INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG SAMT DÖDSBO

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Yttrande till åklagarmyndighet	Socialsekreterare	3 § LuL 11 § 1 st. LuL
2	Yttrande till åklagarmyndighet med anledning av ev. utredning beträffande misstänkt under 15 år	Socialsekreterare	31, 33 § LuL
3	Underrättelse till åklagarmyndighet om vård eller åtgärd ej kommer till stånd eller om någon bryter föreskrift enligt BrB (Underrättelse till åklagare)	Socialsekreterare	31 kap. 1 § 3 st 2 p BrB 15 kap. 5 § SoL
4	Begäran hos åklagare om förande av bevistalan	Förste socialsekreterare	37 § LuL
5	Lämnande av upplysningar om förslag på åtgärder till åklagare	Socialsekreterare	6 § lag (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m.
6	Lämnande av upplysningar och förslag på åtgärder till frivårdsmyndighet	Socialsekreterare	6 § lag (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m.
7	Yttrande enligt namnlagen	Förste socialsekreterare Familjerätts-socionom	45 och 46 § namnlagen (1982:670)
8	Yttrande till länsstyrelse eller domstol i körkortsärenden	Socialsekreterare	3 kap. 8 §, 5 kap. 2 § körkortsförordningen (1998:980)
9	Yttrande över ansökan om rätts- hjälp samt yttrande över kostnadsberäkning	Socialsekreterare	36 och 43 § rättshjälpslagen (1996:1619)
10	Anmälan om behov av offentligt biträde	Socialsekreterare	3 § lag (1996:1620) om offentligt biträde
11	Yttrande enligt passförordningen	Förste socialsekreterare Familjerätts-socionom	3 § passförordningen (1979:664)
12	Framställan till domstol om behov av målsägandebiträde för underårig	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	11 kap. 1 § SoF

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
13	Upplysningar i vapenärenden	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	Samtycke krävs
14	Underrättelse till Folkhälsomyndigheten	Förste socialsekreterare	15 kap. 6 § SoL
15	DÖDSBO		
15.1	Beslut om dödsboanmälan	Budget- och skuldrådgivare	20 kap. 8 a § ÄB
15.2	Beslut att förvalta dödsbo	Budget- och skuldrådgivare	18 kap. 2 § ÄB
15.3	Beslut att avveckla förvaltad dödsbo	Budget- och skuldrådgivare	18 kap. 2 § ÄB
15.4	Beslut om överlämnande av förvaltning och avveckling	Budget- och skuldrådgivare	18 kap. 1 § ÄB
15.5	Beslut om bouppteckning	Budget- och skuldrådgivare	20 kap. 2 § ÄB
15.6	Beslut om gravsättning	Enhetschef	5 kap. 2 § Begravningslagen

LAGEN OM PLACERING AV BARN I SKYDDAT BOENDE

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Ansökan till förvaltningsrätten om skyddat boende	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	3 kap. 3 § lagen om placering av barn i skyddat boende 30 kap. 8 § SoL
2	Beslut om omedelbar insats i form av skyddat boende	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning) Om utskottets beslut inte kan avvaktas, se administrativa ärenden, punkt 13.	4 kap. 1 § lagen om placering av barn i skyddat boende 30 kap. 8 § SoL
3	Ansökan om förlängd tid för ansökan	Förste socialsekreterare	4 kap. 6 § lagen om placering av barn i skyddat boende

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
4	Beslut om att omedelbar insats i form av skyddat boende ska upphöra	Myndighetsutskott Om utskottets beslut inte kan avvaktas, se administrativa ärenden, punkt 13.	4 kap. 8 § lagen om placering av barn i skyddat boende 30 kap. 8 § SoL
5	Beslut om var barnet ska placeras och hur insatsen i övrigt ska genomföras	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning) Om utskottets beslut inte kan avvaktas, se administrativa ärenden, punkt 13.	5 kap. 1 § lagen om placering av barn i skyddat boende 30 kap. 8 § SoL
6	Övervägande om insatsen ska fortsätta	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	5 kap 3 § lagen om placering av barn i skyddat boende 30 kap. 8 § SoL
7	Beslut om hemlighållande av vistelseort	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning) Om utskottets beslut inte kan avvaktas, se administrativa ärenden, punkt 13.	5 kap 4 § första stycket 1 lagen om placering av barn i skyddat boende 5 kap. 5 § lagen om placering av barn i skyddat boende Prop. 2023/24:31 s. 156-157 30 kap. 8 § SoL
8	Beslut om umgängesbegränsning	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning) Om utskottets beslut inte kan avvaktas, se administrativa ärenden, punkt 13.	5 kap. 4 § första stycket 2 lagen om placering av barn i skyddat boende 5 kap. 5 § lagen om placering av barn i skyddat boende Prop. 2023/24:31 s. 156-157 30 kap. 8 § SoL
9	Övervägande om fortsatt hemlighållande av vistelseort eller umgängesbegränsning	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	5 kap. 6 § lagen om placering av barn i skyddat boende 30 kap. 8 § SoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
10	Avvisande av framställning från vårdnadshavare om att beslut om hemlighållande av vistelseort eller umgängesbegränsning ska upphöra	Enhetschef	5 kap. 7 § lagen om placering av barn i skyddat boende
11	Beslut om upphörande av insats	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	7 kap 1 § första stycket lagen om placering av barn i skyddat boende 30 kap. 8 § SoL
12	Avvisande av framställning från vårdnadshavare om att insats enligt 3 kap. ska upphöra	Enhetschef	7 kap 2 § lagen om placering av barn i skyddat boende
13	Polishandräckning för att genomföra beslut om skyddat boende eller om en omedelbar sådan insats	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning) Om utskottets beslut inte kan avvaktas, se administrativa ärenden, punkt 13.	8 kap 7 § lagen om placering av barn i skyddat boende 30 kap. 8 § SoL

LVU

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Ansökan till förvaltningsrätten om beslut om vård	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	4 § LVU 30 kap. 7 § SoL
2	Beslut om omedelbart omhändertagande	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning) Om utskottets beslut inte kan avvaktas, se administrativa ärenden, punkt 13.	6 § LVU 30 kap. 7 § SoL
3	Begäran om förlängd tid för ansökan om vård	Förste social-sekreterare	8 § LVU
4	Beslut om att omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU ska upphöra	Myndighetsutskott	9 § 3 st. LVU 30 kap. 7 § SoL

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
5	Ansökan om fortsatt omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning) Om utskottets beslut inte kan avvaktas, se administrativa ärenden, punkt 13.	9 a § LVU 30 kap. 7 § SoL
6	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	11 § 1 st. LVU 30 kap. 7 § SoL
7	Beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	11 § 2 st. LVU 30 kap. 7 § SoL
8	Beslut rörande den unges personliga förhållanden i den mån beslutet inte är att hänföra till 11 § LVU p. 1 och 2	Förste social-sekreterare	11 § 4 st. LVU
9	Beslut om att vården ska upphöra	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	21 § LVU 30 kap. 7 § SoL
10	Beslut om förebyggande insatser enligt LVU	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	22 § LVU 30 kap. 7 § SoL
11	Prövning om beslut enligt 22 § LVU ska upphöra	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	22 § LVU 30 kap. 7 § SoL
12	Beslut om att förebyggande insatser enligt LVU ska upphöra	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	22 § LVU 30 kap. 7 § SoL
13	Övervägande om fortsatt vård - miljö	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	13 § 2 st. LVU 30 kap. 7 § SoL
14	Omprövning av vård - eget beteende	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	13 § 3 st. LVU 30 kap. 7 § SoL
15	Ersättning till umgängesförälder för placerade barn	Socialsekreterare	6 kap. 1 § SoL och 14 § LVU 9 kap. 1 § SoL
16	UMGÄNGE VID OMHÄNDERTAGANDE ENLIGT LVU		

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
16.1	Beslut om hur rätt till umgänge med den unge ska utövas när överenskommelse inte kan nås med förälder eller vårdnadshavare (umgängesbegränsning vid vård)	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	14 § 2 st. 1 p. LVU 30 kap. 7 § SoL
16.2	Beslut att den unges vistelseort inte röjas för föräldrar eller vårdnadshavare	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	14 § 2 st. 2 p. LVU 30 kap. 7 § SoL
16.3	Övervägande om beslut gällande umgänge eller hemlighållande av vistelseort enligt LVU	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	14 § 3 st. LVU
17	FLYTTNINGSFÖRBUD		
17.1	Ansökan hos förvaltningsrätt om flyttningsförbud	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	24 § LVU 30 kap. 7 § SoL
17.2	Övervägande om flyttningsförbud fortfarande behövs	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	26 § LVU 30 kap. 7 § SoL
17.3	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	27 § 1 st. LVU 30 kap. 7 § SoL
17.4	Beslut om att tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra	Myndighetsutskott	30 § 2 st. LVU 30 kap. 7 § SoL
18	Beslut om hur den unges umgänge ska utövas med förälder/vårdnadshavare när flyttningsförbud föreligger	Myndighetsutskott	31 § LVU 30 kap. 7 § SoL
19	Beslut om läkarundersökning, att utse läkare samt plats för läkarundersökning	Socialsekreterare	32 § LVU
20	Beslut om att begära biträde av polismyndighet för att bereda läkare tillträde till den unges hem eller för att inställa den unge till läkarundersökning	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	43 § 1 p. LVU 30 kap. 7 § SoL
21	Beslut om att begära polismyndighetens biträde för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU	Myndighetsutskott Kompletterande beslutanderätt enligt lag. Tjänstemän som förordnas enligt särskilt beslut, se KS/2026:361.	43 § 2 p. LVU

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
22	UTRESEFÖRBUD		
22.1	Ansökan om utreseförbud	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	31 b § LVU 30 kap. 7 § SoL
22.2	Prövning om utreseförbudet ska upphöra	Myndighetsutskott	31 c § 1 st. LVU 30 kap. 7 § SoL
22.3	Beslut om att utreseförbudet ska upphöra	Myndighetsutskott	31 c § 2 st. LVU 30 kap. 7 § SoL
22.4	Beslut om tillfälligt utreseförbud	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	31 d § 1 st. LVU 30 kap. 7 § SoL
22.5	Beslut om att tillfälligt utreseförbud genast ska upphöra, om det inte längre finns skäl för det	Förste social-sekreterare	31 g § 2 st. LVU
22.6	Beslut om ett tillfälligt undantag från ett utreseförbud för en viss resa	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	31 § LVU 30 kap. 7 § SoL
23	PROVTAGNING INFÖR UMGÅNGE OCH UPPHÖRANDE AV VÅRD		
23.1	Beslut om att vårdnadshavaren eller föräldern ska uppmanas att lämna blod-, urin-, utandnings-, saliv-, svett- eller hårprov	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	32 a § LVU 30 kap. 7 § SoL
23.2	Beslut, vid prövning om vården ska upphöra, om uppmaning att lämna sådana prov som anges i 32 a §	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	32 b § LVU 30 kap. 7 § SoL

LVM

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om att inleda utredning om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	Förste social-sekreterare	7 § LVM
2	Beslut om att utredning inte ska inledas eller att påbörjad utredning ska läggas ned alternativt övergå i en utredning enligt 11 kap. 1 § SoL	Förste social-sekreterare	7 § LVM

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
3	Beslut om omedelbart omhändertagande	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning) Om utskottets beslut inte kan avvaktas, se administrativa ärenden, punkt 13.	13 § LVM 30 kap. 9 § SoL
4	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökning	Socialsekreterare	9 § LVM
5	Ansökan till förvaltningsrätt om vård enligt LVM	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning)	11 § LVM 30 kap. 9 § SoL
6	Beslut om att begära biträde av polismyndighet för att genomföra beslutad läkarundersökning	Förste socialsekreterare	45 § 1 p. LVM
7	Beslut om att begära biträde av polismyndighet för att genomföra beslut om beredande av vård eller omedelbart omhändertagande till LVM-hem eller sjukhus	Förste socialsekreterare	45 § 2 p. LVM
8	Yttrande till åklagarmyndighet	Förste socialsekreterare	46 § LVM

SOCIALJOUR, EXTERN SERVICE

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om att inleda utredning	Socialsekreterare socialjour	14 kap. 2 § SoL
2	Insatser för personliga och ekonomiska behov	Socialsekreterare socialjour	11 kap. 1 § 12 kap. 1 §
3	Beslut om att bedriva utredning utan den enskildes samtycke	Socialsekreterare socialjour	20 kap. 3-5 §§ SoL
4	Beslut om att inleda utredning om att det kan finnas skäl att bereda någon tvångsvård	Socialsekreterare socialjour	7 § LVM
5	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökning	Socialsekreterare socialjour	9 § LVM

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
6	Beslut att begära biträde av polismyndighet för att genomföra beslutad läkarundersökning	Socialsekreterare socialjour	45 § 1 p. LVM
7	Beslut om att begära biträde av polismyndighet för att genomföra beslut om beredande av vård eller omedelbart omhändertagande till LVM-hem eller sjukhus	Socialsekreterare socialjour	45 § 2 p. LVM
8	Beslut om tillfällig placering av barn och ungdomar i avvaktan på nästkommande vardag	Socialsekreterare socialjour	22 kap. 4 § SoL
9	Tillfälligt beslut att inte röja den unges vistelseort i avvaktan på nästkommande dag	Socialsekreterare socialjour	14 § 2 st. 2 p. LVU
10	Beslut om omedelbart omhändertagande	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning) Om utskottets beslut inte kan avvaktas, se administrativa ärenden, punkt 13.	13 § LVM 30 kap 9 § SoL
11	Beslut om omedelbart omhändertagande	Myndighetsutskott (Får inte delegeras till förvaltning) Om utskottets beslut inte kan avvaktas, se administrativa ärenden, punkt 13.	6 § LVU 30 kap 7 § SoL
12	Beslut om att begära polismyndighetens biträde för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU	Myndighetsutskott Kompletterande beslutanderätt enligt lag. Tjänstemän som förordnas enligt särskilt beslut, se KS/2026:361.	43 § 2 p. LVU

INSATSER FÖR PERSONLIGA BEHOV INOM HÄLSA VÅRD OCH OMSORG (SOL)

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om att utredning ska inledas eller att inledd utredning ska läggas ned	Biståndshandläggare	14 kap. 2 § SoL
2	Beslut om insats i form av hjälp i hemmet	Biståndshandläggare	11 kap. 1 § SoL
3	Beslut om tillfällig insats i form av hjälp i hemmet vid plötsligt uppkommet behov när biståndshandläggare inte är i tjänst (under kvällar, nätter, helger) och då beslut inte kan avvaktas	Distriktssköterska/ sjuksköterska.	11 kap. 1 § SoL Beslut följs upp inom 7 arbetsdagar av biståndshandläggare
4	Beslut om insats i form av stödboende eller hem för vård eller boende	Enhetschef	11 kap. 1 § SoL
5	Beslut om särskild boendeform för äldre eller personer med funktionsnedsättning	Biståndshandläggare	11 kap. 1 § SoL
6	Beslut om bostad med särskilt stöd för personer med funktionsnedsättning	Enhetschef	11 kap. 1 § SoL
7	Beslut om insats i form av hem för viss annan heldygnsvård (korttidsboende/växelvård)	Biståndshandläggare	11 kap. 1 § SoL
8	Beslut om tillfälligt insats i form av korttidsboende vid plötsligt uppkommet behov när biståndshandläggare inte är i tjänst (under kvällar, nätter, helger) och då beslut inte kan avvaktas	Distriktssköterska/ sjuksköterska	11 kap. 1 § SoL Beslut följs upp inom 7 arbetsdagar av biståndshandläggare
9	Beslut om insats i form av boendestöd för person med psykisk funktionsnedsättning	Socialsekreterare Biståndshandläggare	11 kap. 1 § SoL
10	Beslut om insats i form av arbete, sysselsättning, rehabilitering för person med psykisk funktionsnedsättning	Socialsekreterare Biståndshandläggare	11 kap. 1 § SoL
11	Beslut om ledsagarservice	Biståndshandläggare	11 kap. 1 § SoL
12	Beslut om insats i form av kontaktperson	Biståndshandläggare	11 kap. 1 § SoL
13	Beslut om ersättning till kontaktperson enligt rekommendationer från SKR	Enhetschef	

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
14	Beslut om förordnande och entledigande av kontaktperson	Enhetschef	11 kap. 1 § SoL
15	Beslut om tillfällig utökning i som mest 14 dagar av befintliga insatser i hemmet	Enhetschef hemtjänst	När beslut om insats finns sedan tidigare enligt 11 kap. 1 § SoL
16	Beslut om tillfällig utökning av ledsagning hos befintlig kund vid enstaka tillfällen.	Enhetschef hemtjänst	11 kap 1 § SoL
17	Beslut i ärende om att äldre par har rätt att fortsätta bo tillsammans (sammanboende)	Biståndshandläggare	11 kap. 3 § SoL

INSATSER ENLIGT LAGEN OM STÖD OCH SERVICE TILL VISSA FUNKTIONSHINDRADE (LSS)

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Beslut om personkretstillhörighet	Biståndshandläggare	1 och 7 § LSS
2	Biträde av personlig assistent eller stöd till sådan assistent eller ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. SFB	Förste socialsekreterare	9 § 2 p. LSS
3	Tillfällig utökning av beviljad tid för personlig assistent	Förste socialsekreterare	9 § 2 p. LSS
4	Ekonomiskt stöd till skäliga kostnader för personlig assistent utöver ersättning enligt SFB	Enhetschef	51 § SFB 9 § 2 p. LSS
5	Beslut om ledsagarservice	Biståndshandläggare	9 § 3 p. LSS
6	Beslut om kontaktperson	Biståndshandläggare	9 § 4 p. LSS
7	Beslut om avlösarservice i hemmet	Biståndshandläggare	9 § 5 p. LSS
8	Beslut om korttidsvistelse utanför hemmet	Biståndshandläggare	9 § 6 p. LSS
9	Beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år	Biståndshandläggare	9 § 7 p. LSS
10	Beslut om boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdom	Myndighetsutskott	9 § 8 p. LSS
11	Beslut om boende i bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	Förste socialsekreterare	9 § 9 p. LSS
12	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och ej utbildar sig	Biståndshandläggare	9 § 10 p. LSS Personkrets 1 och 2
13	Förhandsbesked om rätt till insats	Biståndshandläggare	16 § LSS
14	Beslut att utbetala assistentersättning till annan person än den som är berättigad till insatsen	Myndighetsutskott	11 § LSS
15	Beslut om återbetalningsskyldighet för felaktig eller för hög assistentersättning enligt 9 § 2 p	Enhetschef	12 § LSS

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
16	Anmäla till Försäkringskassan om det finns anledning att anta att assistansersättning enligt 51 kap. Socialförsäkringsbalken används för annat än köp av personlig assistans eller kostnader för personliga assistenter	Enhetschef	15 § 10 p. LSS
17	Anmäla till Inspektionen för vård och omsorg om det finns anledning att anta att en enskild bedriver yrkesmässig verksamhet med personlig assistans utan tillstånd enligt 23 § LSS eller att en tillståndshavares lämplighet för att bedriva sådan verksamhet kan ifrågasättas	Enhetschef	15 § 11 p. LSS
18	Beslut om att kommunen får uppbära underhållsbidrag som avser barnet, om någon under 18 år får omvårdnad i ett annat hem än det egna	Avgiftshandläggare	20 § LSS
19	Beslut om skäliga avgifter för bostad, fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter	Avgiftshandläggare	19 § LSS
20	Yttrande till förvaltningsdomstolar vid överklagan	Beslutsfattare i ursprungsbeslutet	27 § LSS

RÄTT TILL NÖDVÄNDIG TANDVÅRD

	ÄRENDETYP	DELEGAT/ ERSÄTTARE	ANMÄRKNING/ KOMMENTAR
1	Utfärdande av tandvårdsintyg och munhälsovårdsbedömning	Biståndshandläggare	8 a § tandvårdslagen

KS § 227

DNR KS/2026:186

UTNÄMNING AV DATASKYDDSOMBUD (DSO)

SAMMANFATTNING

Nämnder måste enligt artikel 37 i dataskyddsförordningen ha ett dataskyddsombud. Kils kommun samarbetar med Hammarö och Forshaga kommuner om dataskyddsombud. Tidigare ombud valde att avsluta sitt uppdrag i mars 2026 och nämnden utsåg då för en övergångsperiod en konsult från företaget Knowit Cybersecurity & Law AB som DSO. Hammarö kommun har nu anställt Jessica Andersson som dataskyddsombud, hon börjar sin anställning den 17 augusti.

Den övergripande och viktigaste uppgiften för dataskyddsombudet är att övervaka att organisationen följer dataskyddsförordningen.

Ett dataskyddsombud behöver inte vara anställt i den egna organisationen.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-31

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen utser Jessica Andersson, anställd i Hammarö kommun, till dataskyddsombud för kommunstyrelsen från och med den 9 september 2026.

BESLUTET SKICKAS TILL

Dataskyddsombudet
Berörda dataskyddssamordnare

KS § 228

DNR KS/2026:70

SVAR PÅ MEDBORGARFÖRSLAG OM MÅNADSVIS FAKTURERING FÖR VA OCH SOPHÄMTNING – ÅTERREMISS, KOMPLETTERING

SAMMANFATTNING

Förslagsställaren anser att VA och sophämningsavgifterna blir dyrare och dyrare. För att slippa en stor utgift kvartalsvis föreslår förslagsställaren att fakturering sker månadsvis.

Kommunfullmäktige remitterade den 29 januari medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Medborgarförslag 2026-01-14

Kommunfullmäktiges protokoll 2026-01-29 § 6

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-04-08

Kommunstyrelsens protokoll 2026-05-05, § 140

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-05

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

FÖRSLAG TILL NÄSTA INSTANS

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige anser medborgarförslaget besvarat då VA faktureringen kommer från 1 januari 2027 att hanteras av Karlstadsregionens Vatten AB och renhållningsfaktureringen är under utredning.

KS § 229

DNR KS/2026:280

SVAR PÅ MEDBORGARFÖRSLAG OM HÄLSOTRAPPA VID SLALOMBACKEN SAMMANFATTNING

Ett medborgarförslag har inkommit där förslagsställaren föreslår att en hälsotrappa anläggs vid slalombacken i Kil. Förslagsställaren menar att en hälsotrappa förbättrar möjligheterna för motion, friluftsliv och rekreation.

Vidare ställer förslagsställaren frågan om vad som hände med liknande medborgarförslag som lämnades in 2014.

Kommunfullmäktige remitterade medborgarförslaget den 28 april till kommunstyrelsen för beredning.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Medborgarförslag 2026-03-23

Kommunfullmäktiges protokoll 2026-04-28 § 72

Tekniska nämndens protokoll 2014-08-28 § 91

Kommunfullmäktiges protokoll 2014-12-18 § 201

Barnchecklista 2026-06-05

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-05

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Anders Johansson (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag. Anders Johansson (S) föreslår vidare att kommunfullmäktige föreslås informera om att Kilsborna från och med 2027 kommer att kunna lämna in medborgarinitiativ istället för medborgarförslag. Medborgarinitiativ lämnas in under perioden maj till augusti. Därefter ska förvaltningen, under perioden oktober till januari, ta fram underlag för att underlätta prioritering. Någon form av röstningsförfarande ska införas. De medborgarinitiativ som prioriteras ska rymmas i kommande budget.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt det egna förslaget och finner att så är fallet.

FÖRSLAG TILL NÄSTA INSTANS

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget då anläggandet av en hälsotrappa inte är en beslutad investering.
2. Kommunfullmäktige informerar om att Kilsborna från och med 2027 kommer att kunna lämna in medborgarinitiativ istället för medborgarförslag. Medborgarinitiativ lämnas in under perioden maj till augusti. Därefter ska förvaltningen, under perioden oktober till januari, ta fram underlag för att underlätta prioritering. Någon form av röstningsförfarande ska införas. De medborgarinitiativ som prioriteras ska rymmas i kommande budget.

KS § 230

DNR KS/2026:274

SVAR PÅ MEDBORGARFÖRSLAG OM SOPTUNNA FÖR HUNDBAJSPÅSARNA LÄNGS CYKELBANAN VID APERTINSVÄGEN

SAMMANFATTNING

Förslagsställaren önskar att en soptunna för hundbajspåsar sätts upp vid Apertinsvägen 1.

Kommunfullmäktige remitterade medborgarförslaget den 28 april till kommunstyrelsen för beredning.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Medborgarförslag 2026-03-18

Kommunfullmäktiges protokoll 2026-04-28 § 71

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-12

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Anders Johansson (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag. Anders Johansson (S) föreslår vidare att kommunfullmäktige föreslås informera om att Kilsborna från och med 2027 kommer att kunna lämna in medborgarinitiativ istället för medborgarförslag. Medborgarinitiativ lämnas in under perioden maj till augusti. Därefter ska förvaltningen, under perioden oktober till januari, ta fram underlag för att underlätta prioritering. Någon form av röstningsförfarande ska införas. De medborgarinitiativ som prioriteras ska rymmas i kommande budget.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt det egna förslaget och finner att så är fallet.

FÖRSLAG TILL NÄSTA INSTANS

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår medborgarförslag då de nuvarande utplacerade soptunnorna för hundbajspåsar utmed Apertinsvägen är placerade i rimliga intervall och en ökning alternativt flytt av soptunnor är inte aktuellt.
2. Kommunfullmäktige informerar om att Kilsborna från och med 2027 kommer att kunna lämna in medborgarinitiativ istället för medborgarförslag. Medborgarinitiativ lämnas in under perioden maj till augusti. Därefter ska förvaltningen, under perioden oktober till januari, ta fram underlag för att underlätta prioritering. Någon form av röstningsförfarande ska införas. De medborgarinitiativ som prioriteras ska rymmas i kommande budget.

KS § 231

DNR KS/2026:305

SVAR PÅ MEDBORGARFÖRSLAG OM SPEGEL VID UTFARTEN AV ICA PARKERINGEN

SAMMANFATTNING

Förslagsställaren önskar att en utfartsspegel sätts upp vid in- och utfarten till ICA då sikten upplevs som begränsad.

Kommunfullmäktige remitterade den 28 april medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Medborgarförslag 2026-04-07

Kommunfullmäktiges protokoll 2026-04-28 § 73

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-03

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Anders Johansson (S) föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget då trafikspegel kan förvränga avstånd och inge falsk trygghet till bilförarna och att en trafikutredning pågår.

Anders Johansson (S) föreslår vidare att kommunfullmäktige föreslås informera om att Kilsborna från och med 2027 kommer att kunna lämna in medborgarinitiativ istället för medborgarförslag.

Medborgarinitiativ lämnas in under perioden maj till augusti.

Därefter ska förvaltningen, under perioden oktober till januari, ta fram underlag för att underlätta prioritering. Någon form av röstningsförfarande ska införas. De medborgarinitiativ som prioriteras ska rymmas i kommande budget.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt det egna förslaget och finner att så är fallet.

FÖRSLAG TILL NÄSTA INSTANS

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget då trafikspeglar kan förvränga avstånd och inge falsk trygghet till bilförarna och att en trafikutredning pågår.
2. Kommunfullmäktige informerar om att Kilsborna från och med 2027 kommer att kunna lämna in medborgarinitiativ istället för medborgarförslag. Medborgarinitiativ lämnas in under perioden maj till augusti. Därefter ska förvaltningen, under perioden oktober till januari, ta fram underlag för att underlätta prioritering. Någon form av röstningsförfarande ska införas. De medborgarinitiativ som prioriteras ska rymmas i kommande budget.

KS § 232

DNR KS/2026:321

SVAR PÅ MEDBORGARFÖRSLAG OM UTEGYM PÅ VÄSTRA LERSÄTTER

SAMMANFATTNING

Förslagsställaren föreslår att ett utegym uppförs bredvid grusplanen vid västra Lersätter.

Kommunfullmäktige remitterade den 28 april medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Medborgarförslag 2026-04-07

Kommunfullmäktiges protokoll 2026-04-28 § 73

Barnchecklista 2026-07-03

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-03

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Anders Johansson (S) föreslår att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag. Anders Johansson (S) föreslår vidare att kommunfullmäktige föreslås informera om att Kilsborna från och med 2027 kommer att kunna lämna in medborgarinitiativ istället för medborgarförslag. Medborgarinitiativ lämnas in under perioden maj till augusti. Därefter ska förvaltningen, under perioden oktober till januari, ta fram underlag för att underlätta prioritering. Någon form av röstningsförfarande ska införas. De medborgarinitiativ som prioriteras ska rymmas i kommande budget.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt det egna förslaget och finner att så är fallet.

FÖRSLAG TILL NÄSTA INSTANS

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige avslår medborgarförslaget då byggnation av ett utegym inte är en beslutad investering.
2. Kommunfullmäktige informerar om att Kilsborna från och med 2027 kommer att kunna lämna in medborgarinitiativ istället för medborgarförslag. Medborgarinitiativ lämnas in under perioden maj till augusti. Därefter ska förvaltningen, under perioden oktober till januari, ta fram underlag för att underlätta prioritering. Någon form av röstningsförfarande ska införas. De medborgarinitiativ som prioriteras ska rymmas i kommande budget.

KS § 233

DNR KS/2026:407

SVAR PÅ MEDBORGARFÖRSLAG OM RÄCKE VID GÅNG/CYKELBANAN UNDER "SCANTUNNELN"

SAMMANFATTNING

Förslagsställarna föreslår att ett räcke sätts upp vid gång/cykelbanan från lilla rondellen Storgatan under Scantunneln för att sluta vid Scankorset.

Kommunfullmäktige remitterade den 21 maj medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Medborgarförslag 2026-05-11

Kommunfullmäktiges protokoll 2025-05-21 § 95

Barnchecklista 2026-07-08

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-08

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

FÖRSLAG TILL NÄSTA INSTANS

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige anser medborgarförslaget besvarat då förvaltningen har uppdraget att arbeta med trafiksäkerhetsåtgärder utifrån trafikutredningen.

KS § 234

DNR KS/2026:453

UPPHÄVANDE AV BESLUT ATT INTE ANVÄNDA ORDET "BRUKARE" INOM OMSORGSVERKSAMHET

SAMMANFATTNING

År 2019 inkom ett medborgarförslag om att Kils kommun inte ska använda begreppet "brukare" i verksamheter kopplade till äldreomsorg. Kommunfullmäktige biföll förslaget och beslutade att begreppet "brukare" inte skulle användas inom äldreomsorgen eller all omsorgsverksamhet. I praktiken har detta lett till att begreppet "kund", i linje med kommunens arbete med Lean, kommit att användas inom omsorgsverksamheten.

Förvaltningen föreslår nu att beslutet från 2019 upphävs, då det finns behov av att använda mer ändamålsenliga begrepp utifrån verksamhet, lagstiftning och individens situation.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Medborgarförslag inkommet 2019-03-19

Kommunfullmäktiges protokoll 2019-03-28, § 36

Kommunstyrelsens beredningsutskotts protokoll 2019-05-21, § 8

Kommunstyrelsens protokoll 2019-06-04, § 144

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-22

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

FÖRSLAG TILL NÄSTA INSTANS

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att upphäva tidigare beslut om att använda begreppet ”kund” inom äldreomsorg och övrig omsorgsverksamhet.

Kommunfullmäktige beslutar vidare att respektive sektor ges möjlighet att använda ändamålsenliga begrepp för individer som:

- har bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL),
- omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS),
- har beslut enligt socialförsäkringsbalken, eller
- deltar i hälsofrämjande insatser utan biståndsbeslut

Val av begrepp beslutas inom respektive sektor utifrån verksamhetens behov.

KS § 235

DNR KS/2025:142

UTÖKAD CHECKKREDIT

SAMMANFATTNING

Kommunens likviditetsbehov varierar under året till följd av att kommunkoncernen fortsätter att genomföra större investeringar. För att undvika att ta upp nya lån eller för att kunna ha större möjlighet att skjuta på tidpunkten att ta lån kan checkkrediten användas tillfälligt och då vara ett viktigt verktyg för att säkerställa att kommunen kan fullgöra sina betalningsåtaganden i rätt tid.

För att säkerställa en fortsatt god betalningsberedskap föreslås att checkkrediten höjs från 30 miljoner kronor till 50 miljoner kronor.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Tjänsteskrivelse om budget 2026, plan 2027-2029, investeringar, skattesats, bostadssociala åtgärder, räntetillägg och borgensavgift

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-12

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

FÖRSLAG TILL NÄSTA INSTANS

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige beslutar att utöka checkkrediten från 30 miljoner kronor till 50 miljoner kronor från och med 1 oktober 2026.

KS § 236

DNR KS/2026:120

REDOVISNING AV KOMMUNALT PARTISTÖD 2025 SAMT UTBETALNING 2027

SAMMANFATTNING

Enligt reglerna i kommunallagen (2017:725) 4 kap. 31-32 §§ samt Kils kommuns regler för partistöd, beslutade av kommunfullmäktige den 18 september 2014, ska en mottagare av partistöd årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i kommunallagen 4 kap. 29 §, första stycket, det vill säga för att stärka partiets ställning i den kommunala demokratin. Mottagaren av partistöd ska också utse en särskild granskare, som granskar om redovisningen ger en rättvisande bild av hur mottagaren har använt partistödet. Den skriftliga redovisningen ska vara inlämnad till kommunstyrelsen senast den 30 juni varje år.

Fullmäktige måste fatta årliga beslut om utbetalning av partistöd. Enligt kommunens regler för partistöd, 7 §, utbetalas partistöd årligen i förskott efter beslut av kommunfullmäktige i augusti månad. Om inte redovisning enligt kommunallagen 4 kap. 31 § har inkommit inom föreskriven tid, utbetalas inget stöd för nästkommande år. Detta stadgas i 8 § i kommunens regler.

Redovisning av partistöd 2025 har inkommit från samtliga partier.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Regler för partistöd, beslutade av kommunfullmäktige
2014-09-18, § 124

Redovisning från Moderaterna 2026-02-03

Redovisning från Vänsterpartiet 2026-02-26

Redovisning från Socialdemokraterna 2026-04-01

Redovisning från Liberalerna 2026-05-06

Redovisning från Centerpartiet 2026-05-08

Redovisning från Miljöpartiet 2026-06-04

Redovisning från Kristdemokraterna 2026-06-30
Redovisning från Sverigedemokraterna 2026-06-30
Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-07-03

LEDAMÖTERNAS FÖRSLAG TILL BESLUT

Anders Johansson (S) föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt:

1. Kommunfullmäktige har tagit del av redovisningen av partistöd 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att partistöd 2027, efter ansökan, ska betalas ut till samtliga partier som är representerade i fullmäktige.
3. Partistödet finansieras via medel anslagna till partistöd i budgeten 2027.

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt det egna förslaget och finner att så är fallet.

FÖRSLAG TILL NÄSTA INSTANS

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige har tagit del av redovisningen av partistöd 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att partistöd 2027, efter ansökan, ska betalas ut till samtliga partier som är representerade i fullmäktige.
3. Partistödet finansieras via medel anslagna till partistöd i budgeten 2027.

KS § 237

DNR KS/2026:461

ÅRSREDOVISNING 2025 FÖR VÄRMLANDS LÄNS VÅRDFÖRBUND

SAMMANFATTNING

Kils kommun är medlem i Värmlands läns vårdförbund, som är ett kommunalförbund med direktion och utan fullmäktige. Värmlands samtliga 16 kommuner är medlemmar. Förbundet driver hem för vård och boende (HVB) och ansvarar tillsammans med Region Värmland för övergripande utvecklingsfrågor gällande länets missbruks- och beroendevård.

Förbundet har gjort en årsredovisning för 2025. Resultatet för verksamhetsåret 2025 är ett underskott på 714 000 kronor.

PWC och förbundets utsedda revisorer har granskat årsredovisningen. Revisorerna tillstyrker att direktionen och de enskilda ledamöterna beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025.

Direktionen har godkänt årsredovisningen.

Samtliga medlemmar ska behandla frågan om ansvarsfrihet.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Protokollsutdrag direktionen 2026-03-13 § 4

Protokollsutdrag direktionen 2026-05-29 §20

Revisionsberättelse 2025

Revisionsrapport

Sakkunnigt biträdes yttrande 2025

Årsredovisning 2025 Värmlands läns vårdförbund

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-16

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

FÖRSLAG TILL NÄSTA INSTANS

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige har tagit del av årsredovisningen 2025 för Värmlands läns vårdförbund.
2. Kommunfullmäktige har tagit del av revisionsberättelsen för år 2025 samt revisionsrapporten om granskning av årsredovisning 2025.

KS § 238

DNR KS/2026:437

ÅRSREDOVISNING 2025 FÖR VÄRMLANDS LÄNS KALKNINGSFÖRBUND

SAMMANFATTNING

Värmlands Läns Kalkningsförbund är ett kommunalförbund med direktion. Totalt är 14 av länets kommuner medlemmar i förbundet.

Direktionen för kalkningsförbundet har upprättat årsredovisning för räkenskapsåret 2025. Förbundet gör ett negativt resultat på 762 000 kronor. Enligt kommunallagen ska underskottet återställas inom tre år för att förbundet ska klara lagens krav på ekonomi i balans, men direktionen gör bedömningen att synnerliga skäl föreligger och att underskottet inte behöver återställas.

Förbundets utsedda förtroendevalda revisorer har med stöd av Warmare AB granskat årsredovisningen och delar bedömningen att synnerliga skäl föreligger, då förbundet inte har några skulder och fullt ut finansierar sina tillgångar och förpliktelser. Revisorerna tillstyrker att förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet samt att resultat- och balansräkningen fastställs och att årsredovisningen godkänns.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Protokoll från Värmlands läns kalkningsförbund 2026-05-26

Årsredovisning 2025

Revisorernas redogörelse 2025

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-05

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

FÖRSLAG TILL NÄSTA INSTANS

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige har tagit del av årsredovisningen 2025 för Värmland Läns Kalkningsförbund.
2. Kommunfullmäktige har tagit del av revisionsberättelsen för år 2025 samt revisorernas redogörelse.

KS § 239

DNR KS/2026:36

**RAPPORTERING AV EJ VERKSTÄLLDA BESLUT
ENLIGT SOCIALTJÄNSTLAGEN OCH LAGEN OM
STÖD OCH SERVICE TILL VISSA
FUNKTIONSHINDRADE - KVARTAL 2 2026**

SAMMANFATTNING

Rapportering av ej verkställda beslut regleras av socialtjänstlagen, SoL (2025:400) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS (1993:387). Rapportering ska ske kvartalsvis till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommunrevisionen samt kommunfullmäktige. Det är kommunstyrelsen, i sin roll som socialnämnd i Kils kommun, som är ansvarig för rapporteringen.

Förvaltningen har rapporterat till IVO och tagit fram förslag till rapport till kommunrevisionen och kommunfullmäktige.

HANDLINGAR I ÄRENDET

Individrapporter

Förvaltningens förslag till rapport ”Ej verkställda beslut kvartal 2 2026” 2026-08-17

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2026-08-17

BESLUTSGÅNG

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen kan besluta enligt förvaltningens förslag och finner att så är fallet.

BESLUT

Kommunstyrelsen antar förvaltningens förslag till rapport av ej verkställda beslut för kvartal 2 2026 och översänder rapporten till kommunfullmäktige och kommunrevisionen.

BESLUTET SKICKAS TILL

Kommunfullmäktige
Kommunrevisionen

KS § 240

DNR KS/2026:4

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

SAMMANFATTNING

Förvaltningen redovisar följande delegeringsbeslut för perioden:

- Delegeringsbeslut inom SoL för perioden 2026-05-25 till 2026-08-30
- Delegeringsbeslut inom LSS för perioden 2026-05-25 till 2026-08-30
- Delegeringsbeslut inom IFO och ekonomiskt bistånd för perioden 2026-05-25 till 2026-08-30
- Övriga delegeringsbeslut för perioden 2026-05-25 till 2026-08-30

BESLUT

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

KS § 241

DNR KS/2026:7

INBJUDNINGAR TILL KURSER OCH KONFERENSER

SAMMANFATTNING

Till dagens sammanträde har det inte kommit in några relevanta inbjudningar.

BESLUT

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

KS § 242

DNR KS/2026:8

RAPPORTER FRÅN KURSER OCH KONFERENSER

SAMMANFATTNING

På dagens sammanträde finns inget att rapportera från kurser och konferenser.

BESLUT

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

KS § 243

DNR KS/2026:5

MEDDELANDEN TILL KOMMUNSTYRELSEN SAMMANFATTNING

Sedan föregående möte har följande meddelanden kommit in till kommunstyrelsen:

- Minnesanteckningar från Värmlandsrådet 2026-05-07
- Kommunfullmäktiges protokoll 2026-05-21, § 93
- Minnesanteckningar från Värmlandsrådets ordföranderåd 2026-06-05
- Förvaltningsrätten i Karlstads dom i mål 660-26 2026-06-22
- Kommunstyrelsens myndighetsutskotts protokoll 2026-08-11, § 93
- Redovisning av anmälan till huvudman om utredning av elevs frånvaro till den 2026-08-30.
- Redovisning av anmälan till huvudman om kränkande behandling, diskriminering och trakasserier till den 2026-08-30.

BESLUT

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

KS § 244

DNR KS/2026:6

INFORMATION FRÅN DE KOMMUNALA BOLAGEN (PROTOKOLL OCH VD-BREV)

SAMMANFATTNING

Sedan föregående möte har följande information kommit in från de kommunala bolagen:

- Samhällsnytta i Kil ABs protokoll 2026-06-08

BESLUT

Kommunstyrelsen tar del av informationen.